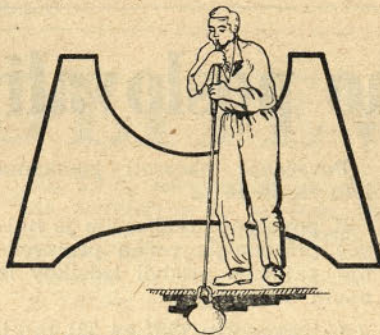


Steklar



GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto IV.

HRASTNIK 1. 5. 1968

ST. 4

Urejuje uredniški odbor: Kozole Drago, Racki Viktor, Vračun Viljem, Gec Rado, Gerhard Jože.
Odgovorni urednik: Gerhard Jože.
Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. — Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasilko kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. — Tisk in kličje GP »Celjski tisk« Celje.

Prapor osvobojenega dela

Med vsemi našimi prazniki je prvi maj najbolj naš praznik, ni večjega praznika kot je praznik delovnega človeka.

Bolj ponosno kot na katerikoli drug praznik se danes, na praznik dela, vije nad nami naša zastava, naš prapor — prapor osvobojenega dela.

To je dan našega največjega ponosa — panosa mirnih, treznih ljudi, ki trdno stojijo na zemlji, ki pa neomajno verujejo v vizijo komunistične družbe, bogate svobodne družbe, ki bo lahko vsakemu svojemu članu nudila vse, kar potrebuje.

To ni vizija jutrišnjega dne in ne vemo, kdaj jo bomo uresničili. Vemo samo to, da jo bomo dosegli, da se ji vsak dan približamo vsaj za korak, z vsako našo delovno zmago,



z vsako številnih bitk, ki jih dobivamo na široki fronti boja za afirmacijo delovnega človeka, za polno uveljavitev delavskega samoupravljanja.

Delavsko samoupravljanje je prapor osvobojenega dela, je zastava, pod katero se borimo in pod katero bomo zmagali.

Pred skoraj osemnajstimi leti jo je razvil Tito in od takrat je postala simbol tistega, kar je najbolj naše in na kar smo najbolj ponosni.

Tito je takrat dejal, da postajamo kovači svoje usode, svoje sreče. Nemara so bile takrat to samo lepe besede in nemara so posameznikom to še vedno samo lepe besede. Stotisoči ljudi, ki so od takrat že šli skozi šolo samoupravljanja pa ne mislijo tako: prepričali so se, da v vedno večji meri res postajajo kovači lastne sreče.

To prepričanje nas ni zapuščalo niti takrat, ko smo se šele učili kovati svojo srečo in ko smo mnogokrat spoznali, da nismo najbolj srečni kovači. Vedeli smo namreč, da napredna misel ne postane stvarnost že tistega dne, ko ji navdušeno zaploskamo, da moramo najti potrditev v praksi vsakodnevne dela, ki nam edino lahko vdahne stvarno življenje. Delovni ljudje smo ji dali to stvarnost in postalo je neločljivi del našega življenja.

Zato je tudi prvi maj naš največji praznik, zato se danes nad nami tako ponosno vije prapor osvobojenega dela.

Prapor, ki ga je v imenu proletarcev in komunistov razvil naš Tito!

A. J.

Prvič na spomladanskem velesejmu

Zaradi nesigurnosti, da bi dobili odgovarjajoči prostor na Jesenskem zagrebškem velesejmu smo bili prisiljeni razstaviti naše blago tudi na Spomladanskem. Seveda to kasneje ni bil edini vzrok, saj smo uvideli, da se je cela vrsta tudi ostalih industrij odločila za to pot, to pa zaradi tega, ker je bila želja vseh, da otipljejo dihanje tržišča v direktnem kontaktu ob izložbenem blagu. To je važno zaradi tega, ker se nekateri uvozniki posli sklepajo ravno v tem času za jesenske dobave, drugi pa, ki so bili na jesen sklenjeni pa stopajo sedaj v realizacijo. Vsi ti posli so naša konkurenca in jih moramo zaradi tega stalno zasledovati. Naša razstava je pokazala, da domači kupci, ki se tudi ukvarjajo z uvozom zelo resno upoštevajo blago naše proizvodnje v možni konkurenci iz uvoza. To se pravi, da računajo s tem, da bi nekateri naši asortimani lahko hitro spremenili svoje cene in potem popolnoma zaprli prodajo uvoženega blaga. To je napetost, ki ne daje povsem prostega gibanja v nakupih nekaterih steklenih izdelkov po izredno nizkih cenah iz uvoza. To je samo del nevšečnosti, ki se na tržišču dogajajo, saj nedinamična jugoslovanska konjunktura zapira vrata robi na tržišče, pomanjkanje likvidnega denarja pa nam otežkoča še večji prodor na trgu. Kupci razmišljajo o tem, da popolnoma uskladijo nakupe z možnostmi plačil, kar bi pomenilo v tej situaciji občuten padec možnosti prodaje. Vseeno pa so velika dolgovanja meč, ki danes visi vsakomur nad glavo in ga v nakupih opozarja na resnost situacije.

Proti pričakovanju je bil velik interes od inozemskih partnerjev

za razstavljeno blago, predvsem gre to za povsem nove kupce, ki dosedaj niso pokazali interesa za naše blago. Tu mislim predvsem precejšnje število kupcev iz Avstrije, nekaj iz Švedske in Holandije. Naših stalnih poslovnih partnerjev na tem sejmu ni bilo, saj se tudi drugače Jugoslovanskih sejmov redko udeležujejo. Omembe vredno je tudi to, da smo vzpostavili nekaj resnih kontaktov s tujimi firmami za izvoz steklenic in lahko računamo, da bomo z nekaterimi večjimi napori vse skupaj lahko tudi realizirali. Zanimivo je to, da so se razen redkih tujih kupcev skoraj vsi zanimali za gostinsko steklo, ki je postalo tako eno od najbolj privlačnih vrst blaga za izvoz.

Naši izloženi izdelki so prikazali le del našega proizvodnega asortimana, saj smo namenoma izpustili celo področje embalažnega stekla in skušali na ta način tej razstavi dati bolj značaj blaga široke potrošnje in gostinstva. Delno smo v tem uspeli, pomanjkljivo je bilo samo to, da smo imeli premalo novih eksponatov, za katere pa je primanjkovalo časa. Z načinom razstavljanja in izvedbe samega razstavnega prostora smo lahko zadovoljni, saj smo pridobili precej večji delovni prostor na račun razstavljanega, to pa je bil zelo funkcionalno urejen in nam je omogočil dovolj prostora za eksponate.

Če bi rezimiral vse vtise, s Spomladanskega velesejma, bi lahko ugotovil, da se je pokazal pozitiven, bilo je toliko poslovne aktivnosti, da so naši ljudje bili skoraj vedno angažirani, manj je bilo konkretnih zaključkov kot v jeseni, toda tudi to nad tistim kar smo objektivno pričakovali.

Martin Mlinar



Ob delavskem prazniku 1. maju čestitajo vsem članom kolektiva

centralni delavski svet
upravni odbor
sekretariat ZK
organizacija ZM
uredniški odbor

Kako smo poslovali v I. tromesečju 1968

Člane celotnega delovnega kolektiva želimo seznaniti z rezultati poslovanja, ki jih je podjetje doseglo v mesecih januar, februar in marec 1968. Takoj uvodoma želimo poudariti, da so se rezultati poslovanja nasproti lanskemu letu znatno izboljšali. K temu izboljšanju je seveda največ pripomogla povečana proizvodnja na avtomatih, ki je dobro setkla šele konec preteklega leta.

Posamezne podatke o rezultatih bomo poskušali nazorno prikazati po poglavjih:

Stanje zaposlenih se ni bistveno spremenilo; lani smo imeli 1740 zaposlenih, letos pa 1757 oseb v rednem delovnem razmerju. Če primerjamo podatke za nekaj let nazaj ugotavljamo, da se je v zadnjih dveh letih fluktuacija izredno zmanjšala.

Proizvodnja se je bistveno popravila in je znašala:

	I-III 1967	I-III 1968
	v tonah	
stari obrat	2537	2362
novi obrat	876	2262
skupaj	3413	4624

Proizvodni plan je bil lani v tem času dosežen s 87,88 %, letos z 98,69 %.

Če primerjamo proizvodnjo po obratih, je stari obrat letos napravil za 7 % manj, novi obrat pa za 158 % več kot lani.

Proizvodnja in prodaja sta vsekozi tesno sodelovali tako, da se je vedno proizvajalo blago, ki ga je domači ali tuji trg zahteval, a vseeno so se zaloge od začetka leta do konca marca povečale za 479 ton, kar znaša 205 milijonov S-din.

Povečana proizvodnja je omogočila tudi povečan izvoz, saj smo dosegli po mesecih:

	1967	1968
januar	\$ 128.669	174.838
februar	\$ 118.901	177.020
marec	\$ 150.067	184.641
Skupaj	\$ 397.937	536.499

Ves izvoz je bil opravljen na konvertibilno področje in če upoštevamo, da je bil za 35 % večji od lanskega in 12 % nad planom, tedaj lahko to smatramo za velik uspeh.

Podjetje teži za tem, da bi se udeležba izvoza v Zahodno Nemčijo zmanjšala in povečal izvoz v druge države, predvsem v ZDA. To nam je delno že uspelo, saj je vzela lani Zahodna Nemčija 62 % vsega izvoza, letos pa 56 %.

Važno je omeniti, da smo v tem času prodali za 57.414.- \$ izdelkov iz avtomatov.

Povečana proizvodnja in sprememba asortimana sta omogočila tudi povečanje vrednostne realizacije steklenih izdelkov, saj je znašala:

	1967	1968
	v milij. S-din	
januar	501	585
februar	571	625
marec	586	687
	1.658	1.897

Povečanje nasproti lanskemu letu znaša 14 %.

K povečanju realizacije je največ pripomogla redna proizvodnja, saj smo prodali izdelkov iz novih avtomatov:

v I. tromesečju 1967 za 321 milij. S-din,

v I. tromesečju 1968 za 486 milij. S-din.

Proizvodni odpadki pri ročno in polavtomatsko izdelanih artiklih je znašal 19,14 % in s tem ostal na lanskeletni ravni in v okviru plana.

Da sedaj že dobro obvladamo proizvodnjo na novih avtomatih, nam kažejo tudi podatki o lomih; le-ti so znašali v odstotkih:

	I-III 1967	plan 1968	I-III 1968
Schwartzkopff	20.69	25.-	26.72
ambalaža na IS	21.25	12.-	8.48
kozarci na H-28	49.92	35.-	21.10
stiskalnica U-8	37.67	8.-	13.30

Glede na to, da v masi stroškov velik del zavzamejo fiksni stroški (amortizacija, investicijsko vzdrževanje, obresti, prispevki in podobno) in pa tehnološko gorivo, je zelo važna tudi višina fizičnega obsega proizvodnje, ki regulira lastno ceno proizvodnje po kilogramu, ki je znašala:

	S-din
po planu 1967	426
januarja 1967	473
februarja 1967	436
marca 1967	477
po planu 1968	409
januarja 1968	429
februarja 1968	390
marca 1968	336

K znižanju lastne cene v marcu 1968 je seveda največ pripomogla proizvodnja, saj smo vskladiščili 1840 ton.

Povečana proizvodnja in izboljšana finančna realizacija sta omogočili, da smo v letošnjem letu izplačevali nekoliko višje osebne dohodke kot v preteklem letu. Povprečni mesečni neto osebni dohodki na zaposlenega so znašali:

	1967	1968
januar	67.184	76.752
februar	71.968	79.040
marec	78.624	83.408

Pri osebnih dohodkih je treba omeniti še to, da jih spremljajo vedno se spreminjajoči in vsakokrat nekoliko povišani prispevki.

Na podlagi povečane proizvodnje, dobre realizacije na domačem in tujem trgu ter skupaj z realizacijo investicij in uslug smo dosegli naslednji celoten dohodek po izdanih fakturah in ga razdelili kot sledi:

	v tisoč S-din
skupna realizacija po izdanih fakturah	1.936.856
izredni dohodki	223
realizirani del:	1.937.079
poslovnih stroškov	1.041.489
prodanega materiala	6.447
prometnega davka	260
tovornin	34.528

prispevka za uporabo mestnega zemljišča	336
izrednih stroškov skupaj	6.187
dohodek podjetja po planu razdelitve dohodka odpade na osebne dohodke 82,1 % kar znaša	1.089.247
za kritje osebnih dohodkov v fakturirani realizaciji potrebujemo	847.832
Ostane torej še na razpolago po planu razdelitve dohodka odpade na bruto sklade 17,9 %, kar znaša	696.070
odbijajo se:	66.897
rezervni sklad podjetja	9.750
skupni rezervni sklad	7.101
prispevek za obnovo Skopja	2.698
ostane za neto sklade	132.213

Če gornje podatke primerjamo z letnim planom, ugotovimo, da smo v I. tromesečju dosegli nasproti letnemu planu:

proizvodnja v kilogramih	26.37 %
celoten dohodek	24.25 %
poslovni stroški	24.27 %
dohodek	24.23 %
osebni dohodki	24.23 %
bruto skladi	24.23 %
neto skladi	24.23 %

Obračun na podlagi plačane realizacije je seveda nekoliko slabši, ker so terjatve napram odje-

malcem porastle od začetka leta do 31. marca kar za 635 milj. S-din in to se mora po veljavnih predpisih pri delitvi celotnega dohodka upoštevati.

ZAKLJUČEK

Kot je iz gornjih podatkov razvidno smo v pretekli dobi dosegli lepe rezultate, za april pa izgleda, da bo še boljše.

V kolikor ne bodo nastopile nepredvidene težave in bomo s tem tempom nadaljevali bomo letni plan dosegli in potem lahko izplačevali planirane osebne dohodke in še dosegli sredstva za odplačilo anuitet.

Nadalje bi radi kolektiv seznanili še s tem, da imamo, kot vsa druga podjetja v državi velike težave z obratnimi sredstvi. Kot dokaz bi navedli samo nekaj kratkih podatkov:

	1.1. 1968	31.3. 1968
terjatve od kupcev	1.068	1.703
zaloge materiala	563	624
nedokončana proizvodnja	160	280
gotovi izdelki	667	872

Vsekakor pa bo potrebna za doseg letnega plana med letom vložiti mnogo prizadevanj, naporov in vsestranskega razumevanja.

Heda Korbar

NAŠE ŽELJE ZA TITOV 76. ROJSTNI DAN



rodu s svojim zgledom vojaka Rdečega oktobra in voditelja naše revolucije. Nad tri desetletja sta Tito in partija en borec, združena in močna v boju, revoluciji in povojni graditvi. Pridobitev tega boja je legenda, kako človek postaja človek, trdno odločen, da si zagotovi prihodnost z enotno rastjo samoupravne socialistične družbe. Zato je naš veliki skupni praznik mladosti v maju.

Globoko nam je v zavesti njegova poslanica, da je »treba zreti v prihodnost«, pri čemer najde za vse nas toplo, spodbudno pritrjujočo besedo. V njej nenehno revolucionarno živi njegova misel, ki je v nas znova zdramila moč in ki danes odmeva v korakih nove revolucije, ki jo je začel z delovnimi ljudmi Jugoslavije za uredništev družbene in gospodarske reforme. Ta misel dandanes preveva vse miroljubne narode — resnične borce za trajen mir, za katerega se je zavzel in se tudi danes odločno zavzema in katerega ustvarjalec je bil in bo ostal vedno Tito.

V majskih dneh, na Dan mladosti, bi radi vsi naši delovni ljudje s preprostimi besedami izrazili veličino čusta, ki ga gojimo do tovariša Tita. Svobodno voljo naših narodov kot prapor njegovih misli in njegovega dela povežujemo v naših voščilih z vsem, kar smo v življenju postavili kot mejnik revolucije in republike — z bratstvom in enotnostjo, s programom zveze komunistov, s človeškimi ideali samoupravljalne socialistične družbe, z veliko nalogo reforme in s komunističnim profilom njegove življenjske poti. Ponosni smo, da nam izpričuje dobo zgodovino in neutrudnega

Dragi tovariš Tito! V trenutkih, ko od razburjenja zmanjkuje besed, v znamenju tovarištva in ljubezni do človeka, ki si jo prvi koval kot strugar in kot revolucionar, kot državnik in kot mislec, Ti delavci Steklarne Hrastnik želimo zdravja in moči pri Tvojem odgovornem delu za srečo naših delovnih ljudi, za razvoj naše domovine in ugled v miroljubnem svetu, ki si mu posvetil vse svoje plodno in ustvarjalno življenje.

J. A.

REZULTAT VOLITEV

Po razpisu centralnega delavskega sveta za volitve v centralni delavski svet in svete ekonomskih enot v posameznih volilnih enotah, so volilni odbori na posameznih voliščih izvedli volitve dne 10. 4. 1968 od 4. ure zjutraj dalje. Pri ocenjevanju neposrednih volitev ugotavljamo naslednje značilnosti:

1. Volilni odbori so zakonito in pravilno opravili volitve. Volišča so bila primerno okrašena ter označena tako, da je lahko vsak volivec točno vedel, na katerem volišču ima pravico voliti ter da je njegova pravica in dolžnost, da voli ustrezajoče število kandidatov v centralni delavski svet in svet ekonomskih enot. Upošteva-joč lastno iniciativo so volilni odbori tudi z lepaki označili pomembnost volitev, s čimer je bil podan slovesnejši značaj volilnega prostora. Posebno je potrebno poudariti discipliniranost volilnih odborov, zaradi česar so tudi volitve potekale nemoteno. Volilni odbori so tudi upoštevali pozitivne predpise glede časa, ko mora biti volišče odprto ter so volitve zaključili komaj po preteku 12 ur. Pravilno so prešteli glasove po glasovnicah in volilnem imeniku ter to vnesli v zapisnik, kar je omogočilo volilni komisiji, da je izračunala druge potrebne podatke. Za dosledno delo izreka volilna komisija volilnim odborom priznanje in pohvalo.

2. Člani delovne skupnosti, ki so imeli pravico in dolžnost voliti organe upravljanja, so tudi v večini primerov takoj na začetku svojega dela ali po končanem delu izvršili svojo samoupravljalno dolžnost. Upoštevanje predpisa, da ima vsakdo, ki je v rednem delovnem razmerju, pravico voliti v samoupravne organe, se je praktično pokazalo tudi, v tem, da je od-

Volilni imeniki in kandidatne liste so bili pravočasno razobešeni po posameznih volilnih enotah. Iz tega razloga je lahko vsak član pravočasno opazil, ali je vpisan v volilni imenik ali ne, kandidat pa bi lahko podal zahtevo, da se ga ne vpiše na kandidatno listo. Kandidati pa so bili navzoči na sejah zborov delovnih ljudi, zato je imel vsak kandidat tudi možnost, da pred zborom javno z obrazložitvijo odkloni kandidaturu. Skupni rezultat volitev v centralni delavski svet in svet ekonomskih enot je enak, kar kaže, da so člani delovne skupnosti, ki so imeli namen voliti, volili v oba samoupravna organa. Zelo majhno je bilo število članov, za katere lahko menimo, da niso hoteli voliti in so neopravičeno izostali od volitev, vendar jim lahko na kratko odgovorimo, da s takim ravnanjem ne povzročajo nobenih drugih težav kot te, da mora volilni odbor obvezno čakati toliko časa, da poteče z zakonom predpisani čas. Morda bi se bilo potrebno vprašati, zakaj želijo s pasivno zadržanostjo na zborih, z neudeležbo na volitvah odklanjati naš samoupravni sistem, čeprav v tem sistemu uživajo enake pravice in imajo enake dolžnosti kot vsak drug član delovne skupnosti. Verjetno bi ti člani lahko na drug način izrazili svoje nezadovoljstvo z delom samoupravnih organov ter bi s skupnimi napor in vzajemnim sodelovanjem lahko odpravili tudi tiste pomanjkljivosti, za katere smatrajo nekateri člani, da so takega značaja, da ni potrebno voliti.

Dejstvo je tudi, da pa imamo nekaj članov, ki so brezbržni za samoupravo in da kljub širokemu obveščanju niti niso vedeli za volitve ter se njihova neudeležba šteje kot neopravičena.

mo 1,7 % neveljavnih glasovnic. Za neveljavne so se štejele tiste glasovnice, ki so ostale prazne, bile prečrtane ali iz katerih ni bilo razvidno, za katere kandidate se je volivec odločil.

3. V centralni delavski svet so bili za mandatno dobo po posameznih volilnih enotah izvoljeni naslednji člani:

Cigler Janez, Drolc Franc, Čakič Ljubo, Čepin Franc, Javoršek Mihael, Jazbinšek Maks, Jovan

enoti ni glasovalo 38 članov, vendar so vsi odsotnost opravičili.

c) V svet ekonomske enote energetike in pomožnih delavnic so bili izvoljeni: Kirhmajer Rudi, Kosem Gvido, Žerko Franc, Bauerheim Pavel, Erman Viktor, Trplan Anton, Kajzer Adolf, Seničar Ernest, Knez Rihard, Matko Ivan, Smode Mirko.

Skupno ima tudi ta svet 18 članov. Sedmim članom še ni potekla mandatna doba. V tej enoti ni glasovalo 18 članov, od tega 3 neopravičeno.

d) V svet ekonomske enote skupnih služb so bili izvoljeni: Kavzar Aleksander, Debelak Šte-



Gvido, Krsnik Franjo, Kolšek Anton, Kirn Stane, Gnidič Milan, Laneger Roman, Ovnik Marinka, Pokrajac Đorđe, Peršič Anton, Podmenik Franc, Očepek Franc, Strgaršek Janez, Rot Jože, Špacapan Roman, Zupanek Franc, Zaletel Kristina.

21 članov je bilo izvoljenih v preteklem letu, pa jim traja mandatna doba še eno leto, tako da šteje centralni delavski svet skupaj 43 članov.

4. V posamezne svete ekonomskih enot so bili izvoljeni naslednji člani:

a) v svet ekonomske enote no-tranji obrati: Pufler Edvard, Barič Adolf, Šere Štefan, Brečko Slavko, Kerin Vinko, Pivec Anton, Kavšek Karl I., Kobal Anton, Racki Jože, Šrenk Adolf, Leskovšek Jože, Vovk Erih, Kapelar Albert, Maurer Oskar, Šopar Jože II.

13 članom poteče mandatna doba čez eno leto, tako da šteje ta svet skupaj 28 članov. V tej volilni enoti ni glasovalo 97 članov, 35 neopravičeno.

b) V svet ekonomske enote brusilnice in slikarnice so bili izvoljeni: Potušek Angela, Roglič Jerica, Rižnar Joža, Čakič Ljubo, Križnik Marjeta, Guček Frida, Kostanjšek Katarina, Vlač Marija, Avbelj Vojka.

9 članom še ni potekla mandatna doba, zato ima tudi ta svet skupaj 18 članov. V tej volilni

fanijska, Bedenik Silva, Tovornik Milan, Železnik Mija, Dornik Štefanija, Zore Jožefa, Kobal Ljudmila in Konček Vlado.

Svet šteje 18 članov, 9 članom še ni potekla mandatna doba. V tej enoti ni glasovalo 41 članov, od tega 8 neopravičeno.

5. Izvoljenim članom samoupravnih organov želimo, da bi v svoji dveletni mandatni dobi dosledno razvijali naš samoupravni sistem, poleg tega pa v prvi vrsti uspešno vodili poslovno politiko podjetja. Skupno s strokovnimi službami in pomožnimi organi upravljanja, ob vzajemnem sodelovanju, ne bo težko uresničiti in realizirati naloge, ki jih nalaga delovna skupnost in družba. Izvoljeni člani bodo v prvi vrsti morali upoštevati, da je njihova pravica in dolžnost, da aktivno sodelujejo v izvoljenih organih upravljanja, da so vzorni delavci na delovnem mestu, da na dosleden način spoštujejo medsebojne odnose ter da so pripravljeni tudi del svojega prostega časa žrtvovati za skupne interese vseh članov delovne skupnosti. Upoštevajoč to načelo bodo tudi sveti ekonomskih enot dobili pomembnejšo vlogo v dejanskem življenju in ne samo v aktih delovne organizacije.

Izvoljenim članom čestitamo k izvolitvi!

Komisija



stotek članov, ki niso volili, nizek. Poleg tega pa bomo opozorili na objektivne vzroke, zaradi katerih nekateri člani niso prišli na volišče. Pravico voliti so imeli tudi člani, ki so v delovnem razmerju za določen čas, ne glede na starost. Pravice voliti pa niso imeli člani, ki so s podjetjem po pogodbi v civilno pravnem razmerju, ker iz tega razmerja nimajo pravic, ki pripadajo članom iz naslova delovnega razmerja. Člani delovne skupnosti so bili pred volitvami na zborih delovnih ljudi na ta določila opozorjeni.

V volilni imenik je bilo vpisanih skupno 1773 članov. Od tega ni glasovalo 194 članov, in sicer 148 opravičeno odsotnih zaradi bolniškega staleža in letnega dopusta ter skupno 46 neopravičeno odsotnih. Volitve so dosežene z 89 % uspehom nasproti celotnemu številu odsotnih. Procent neopravičeno odsotnih pa znaša 2,6 %, tako da bi procent članov, ki so glasovali in članov, ki so bili opravičeno odsotni, znašal skupaj 97,4 %. Skupno je bilo oddanih 1553 veljavnih glasovnic in 26 neveljavnih. To pomeni, da je bilosa-

Tovarniški odbor sindikata Steklarne Hrastnik čestita vsem delavcem in delavkam, kakor tudi vsem svojim pododborom za delavski praznik 1. maj in želi vsem še obilo delovnih uspehov.

TOS Steklarne
Hrastnik

Klimatsko in preventivno zdravljenje članov kolektiva

Glede na ukinitve financiranja preventivnega in podaljšanega zdravljenja v naravnih termalnih in slatinskih zdraviliščih iz skladov socialnega zavarovanja ter zaradi vse večjega števila oseb s kroničnimi obolenji, so se organi upravljanja odločili, da se v okviru podjetja omogoči preventivno izboljšati zdravstveno stanje zaposlenih. V ta namen se je formiral poseben sklad, iz katerega bo omogočeno poslati v razne oblike zdravljenja nad 60 oseb. Naši delavci bodo koristili tovrstno zdravljenje v Radencih, Rogaški Slatini, Čateških Toplicah, Dobrni ter v naših počitniških domovih v Bohinju in Portorožu.

Organi upravljanja so sredstva, namenjena za preventivno zdravljenje, namensko nakazali tovarniškemu odboru sindikata, ta pa je imenoval komisijo, ki ima na-

lu članov kolektiva preventivno zdravljenje.

Razumljivo je, da tudi v tem letu ni omogočeno vsem koriščenje preventivnega sklada, komisija pa je skupaj s sindikati skušala rešiti v tem letu najnujnejše primere.

Članom kolektiva posredujemo pravilnik, kateri urejuje način pravic in obveznosti posameznika pri koriščenju preventive.

STEKLARNA HRASTNIK
TOVARNIŠKI ODBOR
SINDIKATA

PRAVILNIK

o pravicah članov kolektiva Steklarne Hrastnik pri koriščenju sredstev sklada za preventivno zdravljenje v termalnih zdraviliščih ter zdravljenja v planinskem in obmorskem področju.



logo, urejevati vprašanje preventive v podjetju.

Komisija si je naredila pravilnik, ki urejuje pravice pri koriščenju sklada za preventivo. Po udariti moramo, da po tem pravilniku ne odreja komisija samostojno osebe za preventivo, ampak si je dobila seznam oseb v obratni ambulanti in pri tem upoštevala mnenje zdravnika. Komisija pa je morala pri odrejanju upravičencev upoštevati tudi delovno dobo, socialno stanje in druge okoliščine pri posameznikih. Zdravnik obratne ambulante je predlagal 75 članov kolektiva, kateri naj bi v tem letu koristili eno izmed oblik preventivnega zdravljenja, skupaj pa bo 81 članom kolektiva omogočeno preventivno zdravljenje, za kar bo potrošeno nad 2.500,00 S-din.

Iz navedenega kaj lahko ugotovimo, da ni bilo niti eno leto doslej omogočeno tolikšnemu števi-

I.

Ta pravilnik določa pogoje in način koriščenja sredstev sklada, samoprispevka, dopusta in višino finančne soudeležbe.

II.

Pravico do koriščenja sklada imajo vsi člani kolektiva Steklarne Hrastnik pod enakimi pogoji in v skladu z določili tega pravilnika.

III.

Sredstva sklada in njih višino določa Tovarniški odbor sindikata na začetku poslovnega leta.

IV.

Trošenje sredstev za posamezne oblike zdravljenja razporeja zato imenovana komisija, katero imenuje tovarniški odbor sindikata.

V.

Število upravičencev določa komisija glede na potrebe in finančne možnosti.

VI.

Dolžino in kraj zdravljenja določi obratni zdravnik glede na bolezen posameznika in v sporazumu s komisijo. Najkrajše zdravljenje je 10 dni, najdaljše 18 dni.

VII.

Daljšje zdravljenje kot določa ta pravilnik se odobrava samo v izrednih primerih in na predlog zdravnika.

VIII.

Sredstva se odobravajo za naslednje bolezni in okvare:

1. dihalni organi
2. prebavni organi
3. revmatizem
4. ginekologija
5. išijas
6. živčna obolenja
7. telesna izčrpanost
8. kožna obolenja

IX.

Posameznik, ki koristi tovrstno zdravljenje, sodeluje z delom svojega rednega dopusta, in sicer za daljše zdravljenje eno tretjino od skupnih dni zdravljenja.

X.

Posameznik prispeva del sredstev za kritje stroškov zdravljenja. Višina soudeležbe je odvisna od višine osebnega dohodka na člana družine.

Prispevek znaša:

od 0	do 200 din	—
od 200,01	do 300 din	2,00 din
od 300,01	do 600 din	4,00 din
od 600,01	do 700 din	6,00 din
nad 700,01		10,00 din

XI.

Za zdravljenje v zato določenih zdraviliščih in ostalih krajih se predhodno podpišejo ustrezajoče pogodbe z zavodi.

XII.

Ta pravilnik lahko menja le tovarniški odbor sindikata.

Predsednik TOS:
Počuč Mile

Pri tolikšnem številu upravičencev pa bomo morali skrbeti, da bodo osebe koristile tisti čas za zdravljenje, ki bo njim najbolj koristil, pa tudi upoštevati potrebe v proizvodnji.

A. J.

Občinski komite Zveze mladine Hrastnik, tovarniški komite Zveze mladine Steklarne

čestitata vsem članom kolektiva k delavskemu prazniku 1. maju in vsem mladim k prazniku dneva mladosti.

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE
LJUBLJANA IZPOSTAVA TRBOVLJE

Vsem delovnim organizacijam in društvom upokoencev

Obvestilo o spremenjenem delovnem času in uradnih urah.

Vse delovne organizacije in društva upokoencev na območju občin Hrastnik, Trbovlje in Zagorje obveščamo, da je pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje Ljubljana — izpostavi v Trbovljah in krajevnih pisarnah v Hrastniku in Zagorju od 11. aprila 1968 dalje uveden spremenjen delovni čas in uradne ure.

Spremenjen delovni čas se začne in traja:

- ob torkih, četrtnih in petkih od 7. do 14. ure;
- ob ponedeljkih in sredo od 7. do 17.30 ure (neprekinjen delovni čas).

KER IMAJO Z UVEDBO SPREMENJENEGA DELOVNEGA ČASA DELAVCI ZAVODA VSAKO SOBOTO PROSTO, PROSIMO DELOVNE ORGANIZACI-

JE, DA VZAMEJO NA ZNANJE, DA NOBENO SOBOTO NE BO MOGOČE POTRJEVATI PLAČILNIH SEZNAMOV ZA DVIG IN IZPLAČILO OTROŠKEGA DODATKA.

Uradni dnevi za sprejem strank so:

- ob sredah od 7. do 12. ure in od 14. do 17. ure,
- ob petkih od 7. do 14. ure.

Delovne organizacije in društva upokoencev naprošamo, da o spremenjenem delovnem času in uradnih urah obvestijo aktivne zavarovance in zavarovance upokoence na običajen način.

Ker uvedeni spremenjeni delovni čas velja kot postopek prehod v nov celodnevni delovni čas, prosimo organizacije, da te spremembe z razumevanjem sprejmejo na znanje.

Iskreno čestitamo vsem delavkam in delavcem Steklarne Hrastnik kakor tudi organom upravljanja k 1. maju z željo, da bi bili naši delovni uspehi v letošnjem letu še večji in naše planske naloge dosežene.

Pododbori sindakata:
notranji obrat,
profesionisti,
brusilnica, dekorirnica in
skupne službe.

Nekaj o delu Skupščine občine Hrastnik

Da bi bili delovni ljudje Hrastnika sproti seznanjeni z delom in problemi skupščine, je bilo z uredniškima odboroma tovarniškega odbora pri TKI Hrastnik in uredniškim odborom »Steklarja« Steklarne Hrastnik doseženo soglasje o občasnem objavljajanju kratkih izvlečkov iz dela skupščine.

Obema odboroma se za razumevanje zahvaljujemo, bralce naših sestavkov pa prosimo, da svoje mnenje in pripombe o objavljenih člankih dostavljajo uredniškemu odboru v TKI oz. Steklarni Hrastnik ali direktno na skupščino občine Hrastnik — uradu tajnika.

Za aprisko oz. majsko številko »Steklarja« in tovarniškega glasila smo pripravili:

1. Značilnosti sprejetega proračuna občine Hrastnik za leto 1968,
2. važnejši sklepi, sprejeti na zadnjih sejah občinske skupščine in nekaj iz programa za delo v naslednjih mesecih.

PRORAČUN OBČINE HRASTNIK ZA LETO 1968

a) Formiranje proračunskih dohodkov

Pri sestavi predloga proračuna občine Hrastnik za leto 1968 je na podlagi delitvenih razmerij med zvezo, republiko in občino bilo treba upoštevati dejstvo, da je občina pri udeležbi na prispevku iz osebnih dohodkov iz delovnega razmerja v letu 1967 bila udeležena s 5,20 %, v letu 1968 pa le z 4,74 %, kar pomeni v masi sredstev v letu 1968 ca. 30 milijonov S-din sredstev manj kot v letu 1967.

Na podlagi ocene o predvidenem dvigu osebnih dohodkov v občini Hrastnik v letu 1968 v povprečju za 15 % nasproti realizaciji v letu 1967 ter s tem v zvezi predviden porast prometa v trgovini in gostinstvu ter uvedba nekaterih novih dajatev, kot so: komunalne takse na motorna vozila v zasebnem sektorju, obdavčitev sredstev sklada skupne porabe nekoliko višje stopnje prispevkov za nekatere vrste obrti in podobno, je ob precej optimističnem predvidevanju uspelo predvidena proračunska sredstva v letu 1968 dvigniti za ca. 3 % na realizacijo teh sredstev v letu 1967. Vendar tudi s takim povečanjem skupščina ni bila v stanju pokriti vseh izdatkov, ki jih po zakonu ali na podlagi sprejetih obvez mora financirati. Tu so mišljeni predvsem večji stroški glede na prenos nekaterih pristojnosti iz republike na občino (Postaja milice), nekatere nove obveznosti kot so: financiranje železniških cestnih prehodov, večje obveznosti iz posojil za novi zdravstveni dom, večji stroški narodne obrambe ter zagotoviti vsaj 5 % povečanje sredstev za šolstvo v občini, kot to predvideva priporočilo republiških organov. Iz teh razlogov se je skupščina občine odločila po predhodnem obravnavanju problema na svetih in s predstavniki delovnih organizacij za dodatno zbiranje sredstev pri delovnih organizacijah, da bi lahko pokrili nujne obveznosti. Skupščina bi sicer lahko predpisala večjo dajatev iz naslova prispevka iz osebnih dohodkov zaposlenih, vendar je prevladalo stališče, da kljub sprostivni zveznega limita ne bi bilo smoterno uvajati dodatnih obremenitev na osebne dohodke ter da je umestneje, potrebna sredstva zbirati pri delovnih organizacijah tako, kot je bil to primer v letu 1966 in 1967.

Po teh sprejetih načelnih stališčih, po razgovoru z delovnimi organizacijami ter po obravnavi na zborih volivcev, sta oba zbora skupščine občine Hrastnik na seji konec februarja 1968 sprejela ustrezne odloke, s katerimi je v letu 1968 predvidela vire dohodkov, in sicer:

Viri dohodkov	Realizacija v letu 1968	Plan za 1968
Prispevek iz OD iz delovnega razmerja (4,47 %)	3.081.464	3.229.000
Prispevek iz OD iz kmetijske dejavnosti	48.428	50.000
Prispevek od samostojnega opravljanja obrtne dejavnosti	35.889	40.000
Prispevek od sam. opravljanja drugih gosp. dejavnosti	18.092	28.000
Prispevek od obrtnih in drugih gosp. dejavnosti, ki se plačujejo v pavšalu ali v %	180.204	180.000
Prispevek od OD od samost. opravljanja intelek. storitev	789	1.000
Prispevek iz OD od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav	508	500
Prispevek iz skupnega dohodka občanov	9.948	10.000
Prometni davek od prometa blaga na drobno	465.821	486.000
Prometni davek od alkoholnih pijač v trgovini	219.328	245.000
Prometni davek od alkoholnih pijač v gostinstvu	444.456	440.000
Ostali obč. prom. davek na malo	103.996	110.000
Davek od plačil za storitve	66.518	77.000
Prom. davek od nepremič. in pravic	14.220	15.000
Davek na dohodek od stavb	26.903	26.000
Davek na tujo delovno silo	5.417	5.000
Davek na dediščine in darila	15.042	16.000
Upravne takse	25.844	30.000
Sodne takse	59.405	65.000
Komunalne takse	—	45.000
Prispevek na sredstva skupne porabe	—	30.000
Razni dohodki	89.759	40.000
Prenešana sredstva	165.550	50.173
Prispevek za uporabo mestnega zemljišča	369.000	470.000
Prispevek delovnih organizacij za financiranje šolstva	542.228	595.000
Skupaj sredstva	5.988.818	6.283.673

b) Razdelitev sredstev

	Realizacija v letu 1968	Plan za 1968
1. Sredstva za izobraževanje (dejavnost šol)	2.466.746	2.592.100
2. Znanstvena in kulturno-prosvetna dejavnost (štipendije, predvojaška vzgoja, kultura telesna vzgoja)	152.683	179.600
3. Socialno skrbstvo (podpore, oskrbnine, rejnine, priznavalnine)	313.379	315.600
4. Zdravstveno varstvo (zdravljenje plačila nezmožnih, preventivna služba)	80.396	85.500
5. Komunalna dejavnost (izključno prispevek za uporabo mestnega zemljišča)	93.338	540.000
6. Delo državnih organov (stroški sej skupščine, uprave skupščine, sodstvo, pravobranilstvo, inšpekcijske službe, kataster, postaja milice, civilna zaščita)	1.140.748	1.279.850
7. Dezavnost krajevnih skupnosti in stalnih predsedstev zborov volivcev (3 krajevne skupnosti 8 stalnih predsedstev zborov volivcev)	57.074	65.000
8. Dejavnost družbeno-političnih organizacij in društev (gasilski sklad, občinska konferenca SZDL, ZB, ZMS, RK)	159.572	158.100
9. Negospodarske investicije (odplačevanje kreditov, ki jih je skupščina najela v prejšnjih letih za: zdravstveni dom Hrastnik, domove v Čečah, Prapretnem in na Marnem, gradnja novih bolnic v Ljubljani, šola heroja Rajka in podobno)	265.603	452.350
10. Cestnemu skladu občine Hrastnik, regres za mleko, stroški veterinarske postaje Dol	215.867	199.000
11. Obveznosti iz prejšnjih let (odškodnina za odvzeta nacion. zemljišča) in del obveznosti za strokovno šolstvo ter druge obveznosti	6.232	209.000
12. Redna proračunska rezerva za nepredvidene ali premalo predvidene izdatke	2.597	171.159
13. Obvezno vlaganje v rezervni sklad (obvezna proračunska rezerva)	52.361	36.414
Skupaj sredstva za financiranje proračuna in temeljne izobraževalne skupnosti z vključenimi prispevki delovnih organizacij	5.569.677	6.283.673

Iz gornjega je razvidno, da je bilo v letu 1967 skupno potrošenih za proračun in šolstvo (vključno srednje strokovno šolstvo) 5.569.647 din, in če v letu 1967 prištejemo še prispevek za uporabo mestnega zemljišča, pa 5.927.753 din, za letos pa je predvidenih 6.283.673 din ali 6 % več nasproti letu 1967.

Kljub takemu načinu zbiranja in skrajni štednji pri razdelitvi sredstev, vsi izdatki proračuna oziroma občine niso pokriti, in sicer:

- del obveznosti za zasavsko cesto iz leta 1965 in 1966,
- del sredstev za financiranje srednjega strokovnega šolstva za leto 1968,
- del anuitet (odplačilo kreditov, najetih za izgradnjo novega zdravstvenega doma v Hrastniku.

Poudariti pa je treba, da se v letu 1969 občutno zmanjšujejo sredstva, potrebna za odplačilo dolga za zdravstveni dom ter bi ob enakih delitvenih razmerjih pri sestavi proračuna za leto 1966 imeli verjetno nekaj manj težav, kot je bil to primer v letu 1968.

KATERE VAŽNEJŠE SKLEPE JE SKUPŠČINA OBČINE SPREJELA NA ZADNJIH SEJAH IN KAJ BO PO PROGRAMU OBRAVNAVALA NA SEJAH V NASLEDNJIH TREH MESECIH

Skupščina občine Hrastnik je na zadnjih dveh sejah obravnavala in sprejela sklepe, v glavnem zadeve, ki vplivajo na gospodarjenje v letu 1968. Oglejmo si nekaj najvažnejših:

1. Sprejela je oceno razvoja gospodarstva v občini za leto 1968, ki predvideva, da bo družbeni bruto proizvod in dohodek porasel za 12 do 16 %, produktivnost dela za 14 %, bruto osebni dohodki naj bi se v povprečju dvignili za 15 %, izvoz pa naj bi se povečal za 19 %, vse v primerjavi z realizacijo v letu 1967.

Sredstva za investicije se bodo v glavnem vlagala v Steklarni, Tovarni kemičnih izdelkov, Zasavskih premogovnikovih, »Sijaju«, Splošnemu trgovskemu podjetju Hrastnik in KOP Hrastnik.

2. Sprejela je predpise o višini dajatev, ki jih bodo v letu 1968 plačevale delovne organizacije oz. delavci, kmetje, obrtniki in ostali občani — zavezanci.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Program koriščenja sredstev, zbranih iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča v letošnjem letu

Obstoječa zakonodaja daje možnost zbiranja sredstev za graditev in rekonstrukcijo komunalnih objektov in naprav kolektivne potrošnje. S predpisi je določeno, da plačuje prispevek za uporabo mestnega zemljišča tisti, ki ima na zemljišču pravico uporabe, oz. ki je lastnik zemljišča ali stavbe, oziroma dela stavbe na njem.

Prispevek od zazidalnega stavbnega zemljišča se določi od kvadratnega metra uporabne tlorisne površine stanovanjskih in poslovnih prostorov ter garaž.

Za koristno površino se šteje pri stanovanjih tista površina, od katere se plačuje stanarina, pri poslovnih prostorih tista površina, ki se neposredno uporablja za poslovno dejavnost kot so etažne površine, skladišča in podobno, pri proizvodnih organizacijah pa tista površina, ki se neposredno upo-

rablja za proizvodno dejavnost, to so vse etažne površine, skladišča, manipulacijski prostori in podobno.

Zavezanci prispevka za uporabo mestnega zemljišča so dolžni pisмено prijaviti pristojnemu organu za gospodarstvo in komunalne zadeve skupščine občine Hrastnik vsako leto do 15. januarja uporabne površine ter njih nastale spremembe. Za stanovanjske zgradbe v družbeni lastnici prijavi površine stanovanjsko podjetje, za ostale stanovanjske hiše pa so podatki na razpolago pri pristojnem upravnem organu občine.

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča se ne plačuje od zemljišča, ki se uporablja za vojaške namene, na katerih so stavbe tujih držav, ki jih uporabljajo tuja konzularna predstavništva ali v

njih stanuje njihovo osebje od upoštevanju načela vzajemnosti, na katerih so stavbe, ki jih uporabljajo mednarodne državne organizacije ali v njih stanuje njihovo osebje, od stavb in prostorov, ki jih uporabljajo verske skupnosti za svojo versko dejavnost in so po zakonu o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč izvzeti iz nacionalizacije, od zemljišč, ki so urbanističnem načrtu namenjena za kmetijsko obdelavo, dokler ni izdano lokacijsko dovoljenje, zemljišča, ki so zavarovana po posebnih predpisih, za zemljišča, ki so v upravi vodno-gospodarske dejavnosti, za zazidana in nezazidana stavbna zemljišča, ki se uporabljajo za telesno-kulturne, socialne, zdravstvene in kulturno-prosvetne namene, za zemljišča, na katerih so komunalni objekti in naprave, javne ceste in železniške tirne naprave, za nezazidana stavbna zemljišča, ki jih delovne organizacije ne uporabljajo pri izvrševanju svoje dejavnosti, oziroma ne oddajajo v najem in za zemljišča, ki jih uporabljajo zavodi in organizacije, ki se financirajo iz občinskega proračuna.

Zakon o prispevku za uporabo mestnega zemljišča in na osnovi tega sprejeta odloka določata, da se sme prispevek uporabljati samo za graditev in rekonstrukcijo komunalnih objektov in naprav kolektivne potrošnje, in sicer:

1. za stanovanjske oziroma mestne ceste, trge, hodnike, pešpote, dolovne poti, javne parkirne prostore in podobno.

2. za zelene površine po zakonu o urejanju in vzdrževanju zelenih površin v naseljih (Uradni list SRS, št. 11/65),

3. za omrežje javne razsvetljave,

4. za zgraditev kanalizacijskega omrežja za odplako atmosferskih in odpadnih voda.

Če v stroškovni ceni za kanalizacijo niso vsebovani tudi stroški za zgraditev kanalizacijskega omrežja za odplako atmosferskih in odpadnih voda (razširjena reprodukcija), lahko občinska skupščina uvrsti tudi kanalizacijsko omrežje med komunalne objekte in naprave.

Na podlagi prejetih prijav s strani delovnih organizacij ter občanov bo v tem letu zbranih okrog 470.000 din prispevka. Od prednjega zneska prispeva steklarna 29 %, rudnik Hrastnik 23 %, tovarna kemičnih izdelkov 19 %, trgovsko podjetje 3 %, zasebniki 17 % in vsi ostali 19 %.

Vsakokratne razprave, ki se vršijo okrog vprašanja trošenja sredstev, zbranih iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča, povzročajo precejšnje razprave prav zaradi tega, ker se v pretežni meri istoveti zakon i prispevku za uporabo mestnega zemljišča z zakonom o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča. Omenjena predpisa imata praktično vsak svoj namen.

Doslej je bilo že povedano, v kakšne namene se sme uporabljati sredstva, zbrana iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

Poglejmo si nekoliko od bližje druge predpise, ki govorijo o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča.

Za stavbno zemljišče se šteje zemljišče, ki je po urbanističnem načrtu namenjeno za graditev, in zemljišče, za katero je pristojni urbanistični organ izdal lokacijsko dovoljenje.

Pri urejanju stavbnega zemljišča in pri financiranju tega urejanja sodelujejo občine, komunalne organizacije in investitorji. Urejanje stavbnega zemljišča mora biti v skladu z urbanističnim načrtom. Izvrševati se mora po etapah, ki jih določa urbanistični načrt. V kolikor ni urbanističnega načrta, se lahko določi etapa graditve na podlagi zazidalnih načrtov s posebnim predpisom.

Za urejanje stavbnega zemljišča v mestnih in v naseljih mestnega značaja ter za urejanje večjih zazidalnih kompleksov zunaj mest in naselij mestnega značaja skrbi občina.

Občinska skupščina lahko poveri urejanje stavbnega zemljišča delovni organizaciji za urejanje stavbnega zemljišča. Oba zbora skupščine občine sta s posebnim odlokom pooblastila Stanovanjsko podjetje Hrastnik, da to ureja in oddaja stavbna zemljišča.

O načinu in organizaciji urejanja stavbnega zemljišča govori odlok v 4., 5., 6., 7. in 8. členu. Za nas pa je zanimivo III. poglavje odloka, ki govori o financiranju urejanja stavbnega zemljišča. Deveti člen odloka govori, da se sredstva za urejanje stavbnega zemljišča formirajo iz:

- udeležbe investitorja k stroškom za urejanje zemljišča,
- nadomestila za odstopljeno stavbno zemljišče, dano v uporabo,

- nadomestila za odstopljene objekte

- sredstev družbeno politične skupnosti (proračun), ki so namenjena v te namene,

- dohodkov prodanega gradbenega materiala in naprav porušeni objektov, ki so bili odstranjeni zaradi urejanja stavbnega zemljišča,

- najetih posojil,
- ostalih dohodkov.

Tako zbrana sredstva se zbirajo na posebnem računu.

Iz povedanega izhaja, da so dane možnosti za formiranje sredstev, ki so potrebna za urejanje stavbnega zemljišča ali, drugače povedano, če teh sredstev ni dovolj, je potrebno v skrajnem primeru poiskati možnosti za najetje kredita.

Prednjo obrazložitev potrjujejo dejstva IV. poglavja sprejetega odloka, ki govori o oddaji stavbnega zemljišča v uporabo. Stavbno zemljišče se oddaja v uporabo urejeno ali deloma urejeno. Oddaja se opravi z javnim natečajem. Urejeno stavbno zemljišče se odda v uporabo najugodnejšemu ponudniku.

Sredstva, ki se dobijo z oddajanjem stavbnega zemljišča, se smejo uporabljati samo za urejanje stavbnih zemljišč.

Nadalje dopušča odlok, da se odda na licitaciji tudi neurejeno (Nadaljevanje na 10. strani)

NEKAJ O DELU SKUPŠČINE OBČINE HRASTNIK

(Nadaljevanje iz 5. strani)

Prav tako je sprejela predpise o novi obremenitvi državljanov, ki imajo motorna vozila, ter predpisala stopnjo prispevka, ki ga bodo plačevali delovne organizacije iz dela sredstev, naloženih v sklade skupne porabe.

3. Sprejela je proračun občine za leto 1968 ter določila sredstva, ki pripadajo Temeljni izobraževalni skupnosti (šolstvu) Hrastnik. Glavne značilnosti sprejetega proračuna smo navedli že v prejšnjem členu, vendar rje treba poudariti, da ostaja proračunska potrošnja na nivoju leta 1967, zvišujejo se le izdatki za šolstvo za 5 %, sredstva za odplačilo dolgov za zdravstveni dom in ljubljanske bolnišnice, nove obveznosti pri financiranju postaje milice, železniških cestnih prehodov in pa večji stroški narodne obrambe in civilne zaščite.

4. Sporazumno z organi samoupravljanja pri Zdravstvenem domu Hrastnik je skupščina sprejela sklep, da občina prevzame obveznosti na kreditih novozgrajenega zdravstvenega doma v Hrastniku, s tem pa tudi lastništvo nad novim objektom.

5. Ustanovila je iniciativni odbor, ki bo pripravil predlog o organizaciji in financiranju otroškega varstva v občini kot to predvideva v letu 1967 sprejeti republiški zakon.

Po sprejetem programu pa bo skupščina v naslednjih mesecih obravnavala:

1. reorganizacij ozdravstvene službe v Zasavju, vključno reorganizacijo lekarniške službe,

2. sprejela bo program o koriščenju sredstev, zbranih iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča v letu 1968 v višini ca. 47 milijonov S-din,

3. sprejela bo spremembe statuta občine Hrastnik, ki ga je pripravila posebna komisija, obravnavali pa so jih tudi zbori volivcev,

4. odločala bo o uvedbi 5-dnevne tednika za upravne organe in nekatere druge delovne organizacije splošnega pomena v občini Hrastnik,

5. Sprejela bo zaključni račun proračuna in rezervnega sklada občine za leto 1967 ter razpravljala o poročilu komisije za zadeve borcev NOV, o poročilu o delu upravnega odbora sklada skupnih rezerv pri skupščini, o poročilu o delu uprave ter odločala o organizaciji in financiranju otroškega varstva.

Ločeno pa naj bi samo zbor delovnih skupnosti (odborniki, izvoljeni v delovnih organizacijah) na samostojni seji obravnavali, in sicer:

- zaključne račune delovnih organizacij za leto 1967,
- uspehe gospodarjenja delovnih organizacij v prvem tromesečju 1968.

Prav tako predvidevamo v aprilu oziroma maju sklic družbeno-političnega zbora občine Hrastnik, to je odbornikov skupščine občine, članov občinske konference ZK, SZDL, ZMS, ZB, članov občinskega sindikalnega sveta, ki naj bi analiziral dosedanje uspehe, sprejeta stališča na prvem oz. drugem splošnem zboru ter načrtal nadaljnjo smer razvoja gospodarstva, družbenih služb ter negospodarskih investicij za prihodnje obdobje.

Martinšek Franci

ČESTITKA!

Občinski sindikalni svet čestita vsem delovnim ljudem Hrastnika k Prazniku dela in jim želi še obilo delovnih uspehov in prijetno praznovanje.

Občinski sindikalni svet Hrastnik

KULTURNO - ZABAVNO SREČANJE MLADIH

V soboto, 30. marca so se v kinodvorani pri Kemični zbrali mladi na kulturno-zabavnem srečanju. Srečanja so se udeležili mladi Železarne iz Jesenic, Save iz Kranja, Ferralita iz Žalca in Steklarne Hrastnik.

Kakor postaja športno srečanje mladih med omenjenimi kolektivi že tradicija, tako so se predstavniki nastopajočih kolektivov dogovorili na sestanku v Kranju, da se bodo vsako leto dvakrat srečali tudi na kulturno-zabavnem polju.

Prvo medkolektivno srečanje v Hrastniku je pokazalo, da je to izredno pomembno področje delovanja mladih, saj lahko ugotovljamo, da se kljub stalnim kritikam, da se mladi ne zanimajo več za domačo kulturo, mladi z vso resnostjo in ljubeznijo do domače besede, pesmi in narodnih folklornih plesov zavzemajo za gojenje te zvrsti kulture.

Cilji takšnih srečanj so predvsem v tem, da se mladi srečajo in pokažejo svoje znanje, da izmenjajo svoje izkušnje in končno, da v mladih zbudijo zanimanje za udejstvovanje na kulturno-zabavnem področju. To zadnje je še prav posebno pomembno, saj smo v zadnjem obdobju ugotavljali, da je vse premalo mladih vključenih v sekcije Svobod in tako stagnira njihova dejavnost. Trditev je resnična, vednar številna udeležba

poro, saj nima za to odrejenih sredstev. Pa ne mislite, da velja to samo za folklor! Nekatere ugotovitve, da se mladi nikakor nočejo vključevati v delovanje na kulturnem področju, niso točne. Mlade je treba znati zainteresirati, jim nuditi pomoč, jim dati moralno podporo in uspeh bo tu.

Naj se povrnem k I. kulturno-zabavnemu srečanju mladih železarjev, gumarjev in steklarjev.

Na prireditvi, ki jo je vodil napovedovalec Mlinarič Martin, so nastopili: zabavni ansambel Bongo-band iz Hrastnika, ki je spremljal pevce zabavne glasbe Nušo Povšetovo, Janjo Zorčičevo in Draga Šuligoja.

Zelo uspešna je bila tudi folklorna skupina iz Kranja, ki je zaplesala gorenjske pleske. Videlo se je, da že dalj časa plešejo. Z manjšim spodrsrljajem so nastopili tudi mladi folkloristi mladinske folklorne skupine iz Hrastnika. Vse njih velja pohvaliti, saj so se pod vodstvom Elze Papove že marsikaj naučili in lahko pričakujemo, da se bodo ob podpori pristojnih kulturnih ustanov še naprej tako vestno pripravljali in učili.

Posebno so presenetili posamezni recitatorji, ki so proti pričakovanju vzbudili pri gledalcih izreden aplavz, kar se v naši dolini poredkoma zgodi.



Nastop folklorne skupine iz Kranja — plesalci so pokazali na prireditvi »Srečanje mladih«, da so res mojstri za narodne pleske. Tudi aplavz je bil temu primeren

na I. srečanju nam daje misliti, da mladi le ne čutijo odpor do sodelovanja v teh sekcijah, temveč da imajo te sekcije premalo kadrov, ki bi želeli s svojim nesebičnim delom pomagati in zainteresirati mlade za delo. Lep primer tega je pred nekaj meseci ustanovljena mladinska folklorna skupina v Hrastniku. Okrog vadiateljice Elze Papove se je zbralo kar precejšnje število mladih, ki so z vso resnostjo pričeli vaditi in večkrat že uspešno nastopili. Zatakne pa se vedno tam, ko je treba dati vsaj minimalna sredstva in moralno podporo. Organizacija zveze mladine kljub veliki želji in prizadevanju, da se mladi aktivno vključujejo v folklorno dejavnost, ne more tej skupini nuditi drugega kot moralno pod-

Odrezal se je tudi zabavni jazz trio iz Kranja. Posebno toplo je bilo sprejeto petje člana tega tria. Za zaključek pa je zapel še vedno popularni obojevalec Armstronga Benetek Božo.

Skratka, prireditve je uspela, čeprav so prireditelji ob zaključku ugotovili, da je bilo več manjših spodrsrljajev, ki pa niso vplivali na potek srečanja.

Mladi organizatorji pa so tokrat občutili tudi to, da so imeli premalo podpore od tistih, ki vedno godrnjajo, da se mladi nočejo vključevati v kulturno udejstvovanje.

Upam, da se bodo mladi kulturniki z istim veseljem in žarom ponovno srečali, in to v jesenskih mesecih v Kranju.

Strgaršek Janko



Električarji so poželi na prireditvi »Srečanje mladih« največ aplavza

PREDLOGI za spremembo predpisov o bonificirani delovni dobi

Pristojni zvezni organi so predložili zvezni skupščini v zvezi s tem dva zakonska predloga, in sicer:

1. predlog zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju;

2. predlog zakona o delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem.

Po predlaganih spremembah naj bi v temeljnem zakonu o pokojninskem zavarovanju v bodoče ostale le temeljne in trajne splošne norme o bonificirani delovni dobi in bi zakon v tej zvezi urejal osnove, pogoje in okvire bonificiranja za vsa delovna mesta, ki prihajajo v poštev, uporabo norm o bonificiranju za pretekli čas, kot tudi postopek pri določanju delovnih mest in evidentiranju bonificiranja zavarovalne dobe za matično evidenco zavarovanja.

Ob konkretnih določbah bi ostale v temeljnem zakonu o pokojninskem zavarovanju le tiste specifične določbe, ki se nanašajo na dve posebni kategoriji zavarovancev.

— vojaški zavarovanci in zavarovanci, ki delajo na nekaterih dolžnostih pri organih za notranje zadeve,

— primeri, kjer podlaga za bonificiranje niso lastnosti delovnih mest in pogoji dela temveč osebnostne lastnosti delavcev (zaposleni invalidi in slepi, ki delajo z učinkovitim polnim delovnim časom).

Zakon o delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, naj bi glede na opisane spremembe temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju v bistvu predstavljal v zakonski obliki določen aneksn seznam delovnih mest z ekvivalenti bonificirane delovne dobe, v katerem so vsa ustrezna delovna mesta po-

drobno definirana, razvrščena po dejavnostih in specifikirana glede na podrobnejše značilnosti in lastnosti.

Predlog zakona tako določa:

- delovna mesta, na katerih je delo posebno težko in za zdravje škodljivo (v rudnikih, železarnah, pri predelavi zlitin in kalcijevega karbida, v livarnah, v proizvodnji stekla itd.),
- delovna mesta, na katerih zavarovanci zaradi narave in teže dela po določenih letih starosti ne morejo več opravljati svoje poklicne dejavnosti (baletni plesalci, operni pevci — solisti),
- konkretno povečanje zavarovalne dobe, ki se priznava za vsakih 12 mesecev dela na vseh v zakonu navedenih delovnih mestih. Zakon naj bi se uporabljal od 1. 1. 1966 dalje.

Iz obrazložitve zakonskega predloga izhaja, da bo s statusom bonificirane dobe zajetih okrog 120 delovnih mest, na katerih dela okrog 37.000 zaposlenih delavcev. Poleg tega pa bodo ugodnosti deležni tudi delavci, ki so določeno dobo delali na takih delovnih mestih, a delajo trenutno drugje, kot tudi upokojeanci, ki so na takih delovnih mestih aktivno delali in bodo lahko zahtevali korekturo skupno priznane delovne dobe.

Kot smo uvodoma dejali, so to samo predlogi pristojnih organov, kdaj bo zvezna skupščina o tem obravnavala in sklepala, danes ni mogoče reči, dejstvo pa je, da je celotno gradivo predloženo zadnji instanci. Poudarimo naj, da je vse to posledica zahtevkov ki smo jih delali v letu 1965 in 1966. O poteku in dokončni odločitvi pa bomo zainteresirane še obvestili ne glede na rezultat in stališče skupščine.

A. J.

ZAHVALA

Za humano pomoč in vsestransko razumevanje pri nakupu slušnega aparata se tov. direktorju Klanšek Jožetu, tov. Bevc Justu, sindikalnemu pododboru Brusilnice in tovarniškemu odboru sindikata Steklarne najlepše zahvaljujem.

Hvaležna Danijela Vozelj

Nov sistem zdravstvenega varstva in zavarovanje prebivalstva

Dne 29. februarja je zvezni in socialno zdravstveni zbor Zvezne skupščine obravnaval nov predlog sistema za zagotovitev osnovnega zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja prebivalstva. Z vzpostavitvijo široko razpravo, sprejemanjem predlogov in pobud želi Zvezna skupščina z novim sistemom odpraviti nepravilnosti, ugotovljene v dosedanjem sistemu zdravstvenega varstva, kakor tudi z novimi odnosi pospešiti proces, da se hitreje ustvarjajo potrebni materialni in tudi drugi pogoji za razvoj samoupravljanja na tem področju. Želi doseči, da bi delovni človek imel bolj neposredni vpliv na določanje pravic do zdravstvenega varstva ter da bi bile pravice zavarovancev stabilne. Iz povzetka pojasnil in predlogov sistema izhajajo, da je enotno stališče v tem, da je treba vzpostaviti obvezno in popolno zdravstveno zavarovanje vseh delavcev za primer nesreče pri delu in poklicne bolezni. Delovne organizacije so neposredno za nteresarane za zagotovitev najboljših delovnih pogojev, zato morajo iz svojih sredstev plačevati prispevke skupnosti za uveljavljanje pravic do popolnega zdravstvenega varstva. Po alternativnem predlogu povzetka sistema je dana možnost, da se zavarovanci v svojih delovnih skupnostih sami odločijo, ali bodo vzpostavili skupnost zavarovanja za vse zavarovance z enega področja (teritorialni princip) ali za eno ali več delovnih organizacij ali za določene panoge dejavnosti ali družbenih skupin. Vsekakor pa bi morala biti skupnost odprta za vse delovne organizacije, ki se žele z enako proporcionalno stopnjo prispevka vključiti v tako skupnost, če bi se ta skupnost organizirala v okviru ene ali več organizacij.

Nov sistem daje tudi večjo pristojnost skupnostim zdravstvenega zavarovanja, da s svojimi samoupravnimi akti urede vsa vprašanja, ki imajo za zavarovance neposredni pomen. Predvidena je tudi oblika referendumov zavarovancev.

V predlogu je tudi sprejeto načelo proste izbire zdravnika in zdravstvene ustanove s tem, da se s sklepom skupnosti natančneje določijo pogoji in način za uveljavljanje tega načela. Prosta izbira zdravnika in zdravstvene ustanove po predloženem predlogu omogoča zavarovancu aktiven položaj, tako da lažje skrbi za svoje zdravje, ker lahko tudi zahteva, kje naj ga zdravijo.

Pomanjkljivosti obstoječega sistema, organizacije financiranja zdravstvenega zavarovanja, zaostajanje v razvoju samoupravnih odnosov ne dajejo zavarovancem in drugim delavcem zadostnih možnosti, da bi v skladu s svojimi interesi preko svojega samoupravnega mehanizma hitreje poboljšali zdravstveno varstvo in uskladili porabo na tem področju z realnimi možnostmi. Pojavi deficitarnega poslovanja (pomislino na vse dodatne prispevke in participacijo) in njihovi vzroki se ne rešujejo preko materialnih odnosov v okviru samoupravnih orga-

nizacij zavarovancev, zaradi česar prihaja mnogokrat do upravnih posegov administrativnega značaja. Nadaljnje zadrževanje takih odnosov bi neugodno vplivalo na hitrejši razvoj materialne osnove in resno ogrozilo izvrševanje temeljnih nalog na tem področju — izboljšanje zdravstvenega stanja delovnih ljudi in njihove delovne sposobnosti. Ker pa vse to neugodno vpliva na pogoje gospodarjenja, povečanja dohodka in dvig standarda delovnih ljudi, so tako občani kakor delovne organizacije izredno zainteresirane, v kakšni meri bo nov sistem ugodnejše vplival na razvoj zdravstvene službe, na zagotovitev zdravstvenih pravic, kakor tudi na razvoj novih oblik upravljanja na tem področju.

Upoštevajoč gospodarske potrebe, razvoj proizvodnih sil in porast produktivnosti je tudi na področju zdravstvenega zavarovanja potrebno doseči, da bodo delovni ljudje odločilno vplivali na določanje pravic iz zdravstvenega varstva in na materialna gibanja, da se bo v skladu z dvigom ekonomičnosti tudi zboljšala in razširila materialna osnova zdravstva, da se vzpostavi medsebojna odvisnost pravic in materialne osnove, da bo dohodek zdravstvenih zavodov temeljil na ekonomskih načelih. Glede na te temeljne cilje pa bi delovni ljudje uveljavljali zdravstveno varstvo preko osnovnega zdravstvenega varstva celotnega prebivalstva, obveznega zdravstvenega zavarovanja delavcev za primer nesreče pri delu in obolenje za poklicno boleznijo.

Osnovno zdravstveno varstvo celotnega prebivalstva bi bilo:

- zajemanje tistih ukrepov, ki jih je družba že predvidela z obstoječimi predpisi, ki naj pred škodljivim delovanjem okolice zavarujejo prebivalstvo in okolje, v katerem to prebivalstvo živi in dela;
- zajemanje raziskovanj preventive in zdravljenja tistih bolezni, pri katerih pomeni bolezen posameznikov neposredno nevarnost za družbo;
- zajemanje ukrepov, ki so namenjeni za ohranitev biološke integritete naroda, za zaščito matere in otroka;
- zajemanje ukrepov in dela na zgodnjem odkrivanju nekaterih bolezni, ki so pomembne za vsako skupnost (maligni tumorji in diabetes).

Osnovno zdravstveno varstvo bi bilo obvezno. Obseg tega varstva naj bi se določil z zveznim ali pa republiškimi zakonom. Osnovno zdravstveno varstvo bi zajemalo zdravstveno kontrolo in nadzorstvo nad življenjskim in delovnim okoljem, preprečevanje, zatiranje in zdravljenje akutnih bolezni, preprečevanje, zatiranje in zdravljenje tuberkuloze ter veneričnih (spolnih) bolezni, nego in zdravljenje tistih duševnih bolnikov, ki utegnejo zaradi narave in stanja njihove bolezni ogroziti in poškodovati materialne dobrine okolja, zdravstveno varstvo žena v zvezi z nosečnostjo, porodom in materinstvom do 6 mesecev. Popolno zdravstveno varstvo novorojenč-

kov, dojenčkov, majhnih in predšolskih otrok starih do 7 let (alternativa starih do 15 let) zdravstveno varstvo šolskih otrok, šolske mladine in rednih študentov v določeni starosti za sistematične preglede z varstvom in zdravljenjem zob, s preprečevanjem, zatiranjem in zdravljenjem revmatične mrzlice, s protetičnimi ukrepi za varstvo vida, sluha in rehabilitacijo ortopedskih anomalij ter deformacij itd.

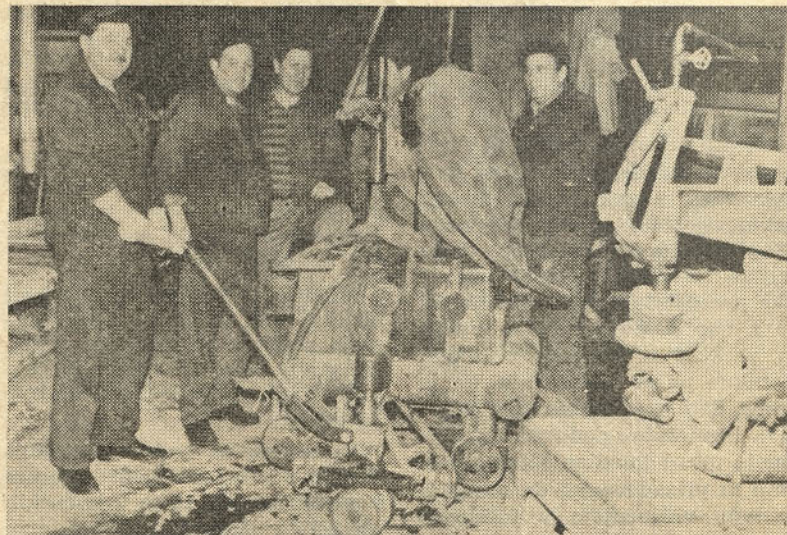
Z republiškimi zakonom pa bi se določilo, ali bi se osnovno zdravstveno varstvo organiziralo in financiralo prek posebnega družbenega sklada ali v okviru skupnosti zdravstvenega zavarovanja. Stopnje prispevkov za osnovno zdravstveno varstvo bi določala skupščina sklada v mejah republiškega sklada.

Pri zdravstvenem zavarovanju za nesrečo pri delu in za obolenje za poklicno boleznijo, glede na pomen, ki ga ima zdravstveno stanje delavcev za njihovo delovno sposobnost in produktivnost dela, bi bile delovne organizacije in drugi nosilci obveznega zavarovanja (tudi zasebni delodajalci, osebe, ki opravljajo samostojno dejavnost) dolžne zavarovati vse člane svoje delovne skupnosti oziroma zaposlene za primer nesreče pri delu ali poklicnega obolenja, ne glede na čas trajanja delovnega časa. Nadomestilo v takih primerih bi poravnale delovne organizacije same. Pojem nesreče pri delu in poklicne bolezni pa bi se določil z zveznim zakonom. Zdravstveno varstvo, ki bi bilo zagotovljeno za tako zavarovanje, bi moralo obsegati vse oblike medicinske pomoči, ki so nujne za čim popolnejšo in čim hitrejšo odpravo oziroma zmanjšanje posledic. Delovne organizacije bi se pri tem zavarovanju lahko opredelile, da ustanovijo posebne skupnosti samo za zavarovanje nevarnosti pred nesrečo pri delu in poklicno boleznijo, za zavarovanje teh nevarnosti v okviru zdravstvenega zavarovanja delavcev pred posebno panogo s posebnim namenom, ali pri drugih organizacijah — za-

varovalnicah. Zavarovane osebe bi bile delavec ali člani njegove ožje družine. Po alternativni pa tudi starši, ki jih preživlja. Tuji državljani, zaposleni v Jugoslaviji, bi bili zavarovani pod enakimi pogoji kot jugoslovanski državljani, predvideno je tudi zavarovanje naših državljanov, zaposlenih v tujini.

Delavci morajo biti zavarovani za nevarnosti, ki pomenijo obveznost po mednarodnih pogodbah. Delavci se zavarujejo po načelih vzajemnosti in solidarnosti. Zavarovanci se za uveljavljanje zdravstvenega zavarovanja združujejo v skupnosti. Skupnosti zdravstvenega zavarovanja lahko predpišejo participacijo.

S tem sestavkom želimo samo delno nakazati oblike novega sistema zdravstvenega varstva. Predlog osnutka je bil dan v razpravo prek zakonodajne tribune občanov, vendar doslej še nismo imeli možnosti, da bi na nekatera nerazjasnjena vprašanja dobili natančnejša pojasnila. Iz obstoječega sistema pa je vsekakor razvidno, da gre za večjo reorganizacijo, ki temelji na ekonomski možnosti, da se bo z osnovnim zdravstvenim varstvom krilo tisto varstvo, ki bo enako materialnim možnostim. Ali pomeni nov sistem v pogledu zagotavljanja pravic zdravstvenega zavarovanja progresivni korak za zavarovance ali pomeni doslednejše zagotavljanje pravic iz tega naslova in istočasno večjo aktivno možnost zavarovancev v samoupravnih organih socialnega zavarovanja pri odločanju teh temeljnih pravic in dobrih, bomo videli naprej po izvedenih javnih obravnavah in tolmačenjih, vsekakor pa takrat, ko bo predlog novega sistema verjetno v spremenjeni obliki dobil pravno veljavo. Menimo, da se vsi zavarovanci strinjamo s tem, da je potrebno na tem področju ekonomska in samoupravna razmerja urediti tako, da bo to v korist in zadovoljstvo zavarovancev, zdravstvenega delavca in delovnih organizacij.



Na sliki: ključavničarji operativnih delavnic pri remontu

Iz arhiva muzejske zbirke

ILEGALNA CIKLOSTILNA TISKARNA PRI ZAGOŽANU

Na hribčku, kjer vodi pot iz Hrastnika do Trbovelj, stoji samotna hišica nekdanji dom številne Zagožanove družine.

Oče rudar z desetčlansko družino se je trudil, da je iz zemlje visoko v hribu iztisnil vsaj toliko, da otroci niso bili lačni. Potrebno mu je bilo veliko volje do življenja, da je poleg trdega rudarskega dela še doma garal na kmetiji. Ta borna kmetija, če jo lahko tako imenujemo, je bila dom Zagožanovega Tineta, ustanovitelja prve ciklostilne tiskarne na področju revirjev.

Zagožanov Tine je že kot otrok doživljal revščino skromnega doma, pozneje, ko je stopil v uk pri avtomehaniku v Ljubljani, je moral zaradi tega, ker oče ni mogel plačati šolnine, ostati pri mojstru 4 leta kot vajenec, s tem zaslužen, da mu je mojster kdaj pa kdaj podaril ponošene hlače ali čevlje. Vso to revščino in krivice je okušal na sebi, zato se je pri njem že zgodaj zbudila napredna zavest — spoznal je, da obstojata dve vrsti ljudi, da eni le ukazuje-

kajti med delavci na tej cesti je bilo mnogo vidnih komunistov.

Na domu Zagožanovih so se vrstili obiski Lojzeta Hohkrauta, Tončke Čečeve in drugih. Zagožanova mama je s strahom spremljala Tinetovo vnemo, ko ji je z iskrenimi očmi pripovedoval o odporu. Bala se je zanj, imela ga je zelo rada, saj ji je kot najstarejši z veliko skrbjo vračal, kar mu je ona pomagala med ukom.

Sestanki na Tinetovem domu so bili vse pogostejši in nekateri tovariši so ostali skriti v bunkerju v tej hiši tudi po več dni, če je obstajala nevarnost. Ostali domači dolgo niso nič vedeli, kajti tudi hrano jim je nosil sam Tine. Zagoženovo mamo pa je poleg ostalih skrbi za sinovo dejavnost skrbela tudi prehrana za tako povečano družino.

Razžiritev se je morala mreža sodelavcev. Skrivaj so prejeli pomoč v hrani od Babiča na Pleskim, od Kokalja iz Trbovelj in od mladinskih aktivistov oz. skojevcev Hrastnika.

Člani mladinske organizacije so pričeli prinašati poleg ostalega tudi papir, sanitetni material, orožje, municijo in podobno. V to dejavnost je Tine vključil tudi mlajše brate in sestre, tako je med drugimi njegov mlajši brat Ivan v šolski torbici med knjigami prenašal literaturo in municijo.

Tine je dobil nalogo, da organizira na svojem domu ciklostilno tiskarno. In res, prvič je stekla ta tiskarna 15. julija 1941 v sobi, kjer so spali trije Zagožanovi otroci.

Od tega časa dalje so se pri Zagožanovih tedensko oglašali Ribič Lojze, Pavlič Vitko in Sergej Kraigher.

Sergej je navadno sestavljal poročilo, Tine je pisal, Vitko pa je stal na straži.

Pisalni stroj je prinesel Pavlič Vitko od Čater Jurija na Ojstrem, matrice pa so poskrbeli ostali. Matrice so tiskali podnevi, kajti ponoči je stroj povzročal preveč hrupa. Pri tem delu je bilo potrebno mnogo opreznosti, ker je bila Nemcem odprta pot do Zagožanovih iz Trbovelj in iz Hrastnika. Sprva so tiskali majhne letake, pri eni nakladi je bilo natiskanih 900 komadov, potem pa so bili razdeljeni v Trbovlje, Hrastnik in Zagorje.

Vse te letake je razdelila mladinska organizacija Hrastnika. V drugi nakladi pa je bilo tiskanih že okrog 1200 letakov, pa tudi oblika in vsebina se je izboljšala. Z letaki je OF pozivala ljudstvo k uporabi zoper okupatorja, dalje so letaki pozivali verjane, naj ne delajo za sovražnika in naj ne izdajajo naših ljudi. Kmečko prebivalstvo pa so letaki opominjali, naj podpira partizane s hrano. Nekateri letaki so vsebovali karikature o Hitlerju, kako v Rusiji gori kljukasti križ in podobno.

Tine je material in stroje, ki jih je bilo sčasoma vedno več, skrival v bunkerju v neizdelani predsobi in kuhinji, kjer še ni bil izdelan pod. Kmalu pa je ugotovil, da prostor ne odgovarja, kajti stroji so začeli rjaveti, če niso le par dni delali. Prav tako pa so bile vlaž-

ne tudi matrice in papir, zato je tiskarno prestavil na podstrešje, izdelal je luknjo v seniku pod senom.

Od takrat dalje se je pri Zagožanovih tiskalo 4 dni v tednu. Ko sta nekoč Tine in Ivan tiskala, sta bila v delo tako zaverovana, da sta preslišala lajanje psa, ki je rohnel nad nemško patroljo, ki je bila že skoraj pri hiši. Ko jo je Tine opazil, je zmetal letake in matrice v nahrbtnik, sam pa se je splazil skozi dimnik oz. skozi luknjo, ki jo je sam napravil in dobro zamaskiral. Na zgornjem delu se je namreč Zagožanova hiša dotikala zemlje tako, da je Tine skozi luknjo lahko odšel v gozd ter se po grmovju prikradel do hleva in se delal, kot da v hlevu spi. Mlajši Ivan pa je pričel pometati pod tako, da Nemcem ni bilo sumljivo.

Ta obisk se je sicer srečno končal, lahko pa bi bilo usodno, zato so pozneje pri tiskanju vedno postavljali stražo, da bi jih Nemci ne iznenadili.

Tiskarna je delala s polnim razmahom. Naklada se je povečala

V dveh mesecih je bil izmed vseh zapornikov najbolj mučen in ko je bil odpeljan v Maribor, se je od svojih tovarišev v trboveljskih zaporih poslovil z bodrilnimi besedami, čeprav je vedel, da gre v smrt.

Tinetova mati je obupala, skoraj ni več jedla, iz dneva v dan je bolj hiral. Ravnodušna je postala do obiskov Nemcev, ki so skoraj dnevno obiskovali dom Zagožanovih in iskali, kaj bi še bremenilo Zagožanove.

Ko so Nemci zaprli Tineta, so Ivan in ostali Zagožanovi poskrili matrice in papir, stroja pa nikakor niso mogli najti, ker ga je skrnil sam Tine; ko pa se je oglašil Ribič Lojze, so mu Zagožanovi oddali ves material.

Tine je v zaporu v Mariboru doživel težke dni vse do 23. marca 1942, ko je bil ustreljen.

Kljub temu, da so Zagožanovi živeli v stalni pripravljenosti za izselitev, so še nadalje sodelovali in zbirali material. In res, 9. avgusta 1942 je bila Zagožanova družina izseljena in odpeljana v Nemčijo. Kar je bilo mlajših, so bili ločeni od staršev, ki so bili v Aušvicu.

Ko pa je prišla tako zaželena svoboda, se je od Zagožanovih



jo in izkoriščajo, drugi pa s trdim delom zaslužijo le skromen košček trdega, z znojem prepojenega kruha.

Še kot vajenec se je vključil v sindikalno gibanje, v katerem je pozneje postal viden član in organizator. Vodil je sindikalne sestanke v Ljubljani, kjer se je izučil in širil napredne ideje. Vse to Tinetovo delovanje pa mojstru pri katerem je bil zaposlen zadnje četrto leto, ni ostalo prikrito. Poiskati si je moral novo zaposlitev pri »Avtomontaži« v Ljubljani. Tudi tu je kmalu našel svoj krog tovarišev simpatizerjev in bil v letu 1940 sprejet v KP.

Tudi doma je večkrat obiskoval mater, ki jo je imel posebno rad, mlajši bratje in sestre pa so ga z odprtimi usti poslušali, ko jim je razlagal povsem neznane tuje stvari, jih poučeval o proletariatu, o borbi za pravice delovnega človeka, jim z besedami slikal življenje v Rusiji in podobno.

Tine je takratnim oblastem postal kmalu trn v peti, ko pa je prišla okupacija, v Ljubljani ni mogel več ostati, vrnil se je domov in se zaposlil pri gradnji ceste, ki so jo takrat delali od Katarine nad Trbovljami do Podmeje nad Savinjsko dolino.

Pri tem delu se je aktivnost Zagožanovega Tineta še povečala,



na 2.000 komadov. Okupator je bernel, ker ni mogel odkriti, odkod propagandni material, ki se je pojavljal v revirjih. Vsa ta dejavnost je trajala do 28. novembra 1941, do dneva, ko je Tine izdal človek, kateremu je predajal material. Nemci so ga aretirali na delovnem mestu na dnevnem kopu na Neži. Zaprli so ga pri Figabirtu v Trbovljah. Kljub mučenju in vsakodnevnemu zasliševanju ni ničesar izdal. Med svojimi tovariši zaporniki je širil revolucionarno misel, bodril ostale, da bo tudi za njih napočil čas svobode in zmage. O tem je že pisal tov. Radej Stanko, s katerim sta bila skupaj zaprta. Tine je dejal: »Jaz se ne borim zase, borim se za mlajši rod, kajti mi želimo zanamcem dostojno življenje delovnega človeka.«

šestih članov, ki so bili izseljeni, vrnil le mlajši Ivan, oče in sestra.

Mati, brat in sestra Kristina pa so za vedno ostali v Aušvicu. Končali so svoje težko življenjsko pot pod puškinim kopitom okupatorja.

Kljub temu, da je Zagožanova družina plačala krvavi davek, Nemci niso nikoli ugotovili, da je bila pri Zagožanovih prva ciklostilna tiskarna.

Skromni dom Zagožanove družine pa danes že skoraj razpada, kajti stoji na kraju, kjer zaradi izpodkopavanja premoga vleče plaz. Ohranili so se le spomini na eno izmed zavednih družin, ki ji ni bilo usojeno, da bi doživela svobodo in z njo lepše življenje.

Po pripovedovanju Zagožan Ivana.

ZVEZA ZDRUŽENJ BORCEV NOV OBČINE HRASTNIK
ČESTITA VSEM ČLANOM ZB NOV IN OSTALIM OBČANOM
K PRAZNIKU DELA 1. MAJU Z ŽELJO ZA DOSEGO
NOVIH DELOVNIH ZMAG

ZANIMALO VAS BO – ZANIMALO VAS BO – ZANIMALO VAS BO – ZANIMALO VAS BO – ZANIMA

Prišli v podjetje

Bajda Anton, odnašalec; Racki Drago, nosač stekla; Kunšek Vladimira, kontrolor stekla; Kožar Stanislav, nosač stekla; Kožar Milena, kontrolor stekla; Podgoršek Stanislav, odnašalec stekla; Kranjc Stanislava, odnašalka stekla; Brglez Ana, odnašalka stekla; Robič Elizabeta, odnašalka stekla; Čakič Kosa, odnašalka stekla; Grčar Henrik, nosač stekla.

Odšel iz podjetja

Korbar Ivan, ključavničar.

Invalidsko upokojen

Zebec Peter, nosač stekla.

Prirastek v družini

Pavlič Friderik, hčerko; Bičanič Karlo, sina; Mihalič Friderik, sina; Kreže Janko, sina; Žulič Silva, hčerko.



Spoštovani!

Kot vidite, nisem pozabil na vas in Steklarno ter domači kraj. Malce mi je hudo, ker sem daleč od doma, sedaj pa bo tako lepo v Hrastniku, saj je že vse zeleno.

Jaz se nahajam v Nišu, kjer služim vojaški rok. Tu je lepo, samo misel na dom mi ne da miru.

Vreme je krasno, saj je že sedaj vroče kot v peklju, poleg tega pa še disciplina, ki je do sedaj nismo bili vajeni. Upam pa, da bom vse te težave uspešno prebrodil.

Prosil bi vas, če bi mi lahko poslali »Steklarja«, da bom vsaj malo seznanjen z delom v kolektivu. Pa tudi drugače je tu nerodno, ker ne dobimo nobenih časopisov v slovenščini, tiste pa, ki se dobijo, so v cirilici, ta mi pa dela še precej težav.

Že vnaprej se vam zahvaljujem za »Steklarja« ter vas vse skupaj prav lepo pozdravljam!

Ravnika Jurij
V. P. 3038/23 VE-6
NIS

Program koriščenja sredstev zbranih iz prispevkov za uporabo mestnega zemljišča

(Nadaljevanje iz 6. strani)

stavbno zemljišče. V takem primeru se prav tako izvede licitacija, vendar je potrebno v razpisu navesti, katera manjkajoča dela mora najboljši ponudnik opraviti na svoje stroške in v kakšnem roku mora to storiti. V kolikor pa se odda urejeno stavbno zemljišče v uporabo brez javnega natečaja, se s pogodbo določijo zaidalni podatki, rok za začetek in dokončanje graditve ter izključna odškodnina za pravico uporabe urejenega stavbnega zemljišča.

Doslej še ni bilo primerov, da bi v občini Hrastnik oddajali urejena stavbna zemljišča posameznim investitorjem po licitaciji, ampak le na podlagi sklenjenih pogodb z individualnimi interesi. Tako so bila oddana vedno le neopremljena ali kvečjemu delno opremljena stavbna zemljišča. Drugače povedano – pred izdajo lokacijskega dovoljenja so se investitorji s podpisom pogodbe obvezali, da bodo sami primerno komunalno opremlili neopremljeno gradbeno zemljišče na lastne

stroške. Na podlagi tako sklenjene pogodbe so se izdajala gradbena dovoljenja. Ko so na tak ali podoben način posamezniki prejeli ustrezna dovoljenja in dogradili svoje stanovanjske hiše (individualni graditelji) so pozabili na svoje pismene obveznosti, ki so jih dali pred pričetkom gradnje. Na zborih volivcev ali na podobnih sejah in sestankih pa so pričeli izvajati pritisk na občinsko skupnost, da naj ta uredi in komunalno opremlji njihove gradbene parcele.

V kolikor bi se oddajala komunalno opremljena stavbna zemljišča posameznim interesentom, ti ne bi mogli dobiti opremljenih gradbenih parcel za ceno do 2.– din/m², ampak najmanj za 55.– do 70.– din/m² (cene iz leta 1965 za Lopato). Ob koncu tega pojasnila se pa lahko vprašamo, če je res družba dolžna financirati in urejati postavljeno pred družbeno skupnost in to iz sredstev katerih namen je določen z obstoječimi predpisi.

(Nadaljevanje v nasl. številki)

Iz Bileče sem odšel v prekomando v Vinkovce, sedaj mi ostane še 5 mesecev, da preživim tu v Vinkovcih, tu sem sedaj na stažiranju. Čas mi kar hitro poteka, ker sem zelo zaposlen. Predno zaključim svoje pismo, mi dovolite, da kolektivu Steklarne Hrastnik čestitam za delavski praznik 1. maj ter zaželim mnogo uspehov pri nadaljnjem delu.

Najlepše pa pozdravljam vse svoje sodelavce iz ključavničarske delavnice.

Vodnik stažist
Vinko Kolenc
V. P. 7930 Vinkovci

Dragi Vinko!

Veseli me, ker si se končno le odločil in mi pisal. Vsakega pisma se razveselim še posebno, če mi pišejo tako dobri vojaki kot si ti. Vinko! Čestitam ti k tako lepemu uspehu, ki si ga dosegel v JLA, teh nekaj mesecev boš pa že zdržal, ta trud in prizadevanje se ti je izplačalo. Hvala ti za čestitke. Tudi jaz ti čestitam k prazniku dela 1. maju z željo, da bi ga kar najlepše proslavil.

Te pozdravlja urednik!

Dragi urednik!

Predno te prosim za naš časopis »Steklar«, te prav prisrčno pozdravljam. Ker sem zelo daleč od domačega kraja, mi bo še toliko dražji, saj bom tako vsaj delno seznanjen z uspehi poslovanja našega kolektiva in s težavami, s katerimi se srečujete pri svojem delu. To prilikom izkoriščam tudi za to, da čestitam vsem članom in članicam kolektiva za praznik dela 1. maj z željo še večjih delovnih uspehov.

Za Steklarja se vam pa že vnaprej najlepše zahvaljujem!

Perko Vladimir
V. P. 1639/2
Bihač

Dragi Vlado!

Hvala za tvoje pismo in čestitke, ki nam jih pošiljaš za 1. maj. Radi ti bomo pošiljali »Steklarja«, to bi storili že prej, pa nismo imeli tvojega naslova. Tudi jaz ti čestitam k našemu prazniku, prazniku dela 1. maju z željo, da bi ga lepo praznoval v Bihaču v krogu svojih novih prijateljev. Tudi njim naše lepe čestitke.

Pozdrav od urednika!

NERESNOST - VENDAR USPEH

V dnevnem časopisju, kakor v Steklarju smo bili že večkrat seznanjeni, da je strelska družina »Steklar« v prijateljskih in prvenstvenih tekmovanjih dosegla pomembne uspehe, da so strelci disciplinirani, da se zalagajo za čimboljši uspeh družine itd.

V preteklem mesecu je družina imela kvalifikacijsko srečanje za nadaljnje tekmovanje z zračno puško. Po zmagi nad družino Dol se je družina sestala s strelsko družino Rudnik. Pri tem srečanju pa je bil Rudnik boljši, saj je napravil 2378 krogov, družina »Steklar« pa 2363 krogov. Tekmovalo je po 10 članov, najboljši strelec na tem tekmovanju je bil Pufler Edi z 274 krogi, od družine Rudnika pa Krajnc Peter z 251 krogi od 300 možnih.

Vse je že kazalo, da bo tudi to srečanje družina »Steklar« si zapisa kot zmago, vendar samo zaradi neresnosti in samovolje enega tekmovalca, se je ta zmaga tako rekoč spremenila v poraz. Gre zato, da je Ojsteršek Božo zapustil tekmovanje ne da bi to povedal vodji ekipe, zaradi česar je moral stopiti v vrste

strelcev pionir, kot rezerva, ki pa zaradi močne konkurence ni mogel uspeti. Iz rezultata je vidno, da je družina »Steklar« zaostala samo za 15 krogov, kar bi Ojsteršek Božo v kolikor bi bil discipliniran, ker je drugače dober strellec, nadoknadil. Vsem ostalim članom pa gre izrecna pohvala za discipliniranost.

Dne 30. 3. 1968 se je vršilo tekmovanje za zlato puščico za družino »Steklar«. Tekmovanja se je udeležilo 21 aktivnih članov. Med njimi je zmagal Oberčkal Silvo, za njim pa so se uvrstili: Barakini Ferdo, Pufler Edvard, Tutner Samo, Pobljšaj Marjan itd.

Družina »Steklar« se je tudi udeležila pokalnega tekmovanja. Udeležnih je bilo 5 ekip, med njimi dve ekipi družine »Steklar«. Izrecna pohvala gre tudi članom druge ekipe, ki so bili v tej konkurenci četrti, kar kaže na to, da imamo v družini disciplinirane in marljive strelce.

V tekmovanju za zlato puščico Občinskega odbora Hrastnik pa je zmagal Kirn Edvard, drugi pa je bil Oberčkal Silvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega ata in strica

RACKI JOŽETA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v teh težkih urah sočustvovali z nami in ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem za darovane vence in cvetje. Hvala vsem stanovalcem in sosedom za vso izkazano pomoč. Posebna hvala dr. Jovaniču, dr. Vukmanoviču za vse zdravljenje. Enaka zahvala pevskega zboru in godbi na pihala Svoboda II. za žalostinke ob odprtem grobu ter tov. Janežiču in tov. Pučiču in predstavniku upokojencev za poslovilne besede.

Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žena Marija – otroci in ostalo sorodstvo

OB DNEVU ZMAGE

ZAKAJ TAKO?

Bilo je devetega maja 1945.

Tistega dne — nikoli ga ne bomo pozabili — je naša vojska vkorakala v do tedaj še neosvojenega mesta, iz katerih je neposredno pred tem zbežala hitlerjeva soldateska. To je bil dan, o katerem smo sanjali vsa leta okupacije, dan, ko je ponosna, neuklonljiva Ljubljana postala svobodna prestolnica svobodnih Slovencev, gospodarjev na svoji zemlji.

To je bil Dan zmage vseh jugoslovanskih narodov, ki so se štiri leta herojsko zoperstavljali fašizmu in plačevali najbolj krvavi davek v svoji zgodovini za pravico, da živimo na svoji zemlji po svojih postavah, ne pa po postavah, ki so nam jih vsiljevali nadutí nečloveški tujci.

Devetega maja leta 1945 je bil dan zmage vsega naprednega človeštva. Ta zmaga je ogromno stala: stroški zanjo, merjeni z denarjem, presegajo domišljijo ljudi, ki ne znajo računati z astronomskimi številkami. Merjeni s človeškimi življenji, ki smo jih zanjo plačali, pa so ti stroški bili še hujši: šestdeset milijonov življenj je ugasnilo zato, ker so historiki — izrodki človeštva, kova Hitlerja in Mussolinija, prižgali baklo brezumne morije, v kateri so končno tudi sami zgoreli.

Med temi šestdesetimi milijoni žrtev druge svetovne vojne je bilo tudi milijon sedemsto tisoč naših ljudi, vsak deseti Jugoslovane je dal svoje življenje za to, da smo lahko dočakali dan zmage.

Prav zato ta dan za nas Jugoslovane in za vse napredne ljudi v svetu ni samo dan zmage, temveč tudi dan miru.

Kako bi tudi bilo drugače, saj smo se borili za to, da bi svet živel v miru, da bi vsak narod lahko bil na svoji zemlji svoj gospodar, da bi narodi vsega sveta lahko živeli po svojih in ne po vsiljenih postavah tujcev.

Ali smo devetega maja leta 1945 res zmagali, zmagali za vedno, zmagali v borbi za trajen mir, za bratstvo med narodi, za pravico vsakega naroda, da si sam kroji svojo usodo?

Pred triindvajsetimi leti smo verjeli ali vsaj upali v to. Danes vemo, da v borbi za mir še nismo zmagali. Edina zmaga, ki zares velja, pa je prav zmaga miru v svetu.

Svet je danes mnogo bogatejši kot pa je bil pred enainvajsetimi leti, ali pa kot je bil kdajkoli dosedaj. Tudi znanje, ki si ga je človeštvo pridobilo v letih po drugi svetovni vojni, je tako veliko, kot ni bilo še nikoli, tako veliko je, da nas bo prav kmalu popeljalo v vesolje na druge planete.

Nesreča ni v tem, da je to znanje še vedno premajhno, da bi človeštvo rešilo mnogih bolezni, ki so zaenkrat še vedno nepremagljive, rešilo lakote in nepismenosti. Nesreča je v tem, da je današnji svet bogat, prebogat in da hkrati ni sposoben zagotoviti stoterim milijonom ljudi najosnovnejših človeških potreb.

In medtem, ko bogataši tega sveta skoparijo z drobtinicami, ki jih dajejo za borbo zoper nevednost in lakoto, hkrati dajejo stotine milijonov dolarjev pomoči

raznim klikam, ki naj ljudstva še naprej držijo v neznanju in bedi samo zato, da bi bili bogataši še bolj bogati. In istočasno s tem, ko na ves glas kričijo o svoji privrženosti svobodi, pobijajo v Vietnamu z najsodobnejšimi sredstvi goloroke ljudi, ki niso zakrivilili nič drugega kot to, da hočejo na svoji zemlji živeti po svojih postavah.

Gorijo bakle brezumja, toda gorijo tudi drugačne bakle. Tudi takšne, kot so gorele po ameriških ulicah, ko so se ljudje sami sežigali iz protesta proti ubijanju v Vietnamu. In sij teh bakel je bil za ogromno ljudi svetlejši od sija eksplozij letalskih bomb v

Vietnamu, Jordanu, ob Sueškem prekopu, svetlejši tudi od atomskih bomb, ne glede na to, kdo jih je prižgal.

Napredni ljudje vsega sveta vedo, da se je tudi za mir potrebno boriti in zanj marsikaj žrtvovati. Prepričani smo, da bodo v tej borbi prav radi žrtvovali tudi vlade, željne »zmag« v vojni, ne pa zmaga v miru.

Triindvajset let po devetem maju 1945, ko smo verovali v trajen mir, si miroljubni narodi sveta želimo, da bi tistih 150 milijard dolarjev preusmerili iz potreb za vojno mašinerijo za blagostanje revnih, abubožanih in bolanih ljudi.

PRIREDITVE OB PRAZNOVANJU MESECA MLADOSTI

Kot vsa leta nazaj, pripravljamo tudi v tem letu mladina Hrastnika pestro praznovanje meseca mladosti, ki je posvečen Titovemu rojstnemu dnevu. Program prireditve zajema vsa področja športne in kulturne dejavnosti, v katere so vključeni mladi ljudje. Če pravimo vsa področja, mislimo pri tem tudi na to, da je prav ta cvetoči spomladanski mesec najprimernejši za igro, pesem in radost.

V okvirnem programu se predvideva najprej rokometni turnir sedmih in osmih razredov osnovnih šol, šahovsko tekmovanje vseh kolektivnih ekip, pomerile se bodo tudi v odbojki ženske in moške ekipe. Po programu se predvideva partizansko srečanje v Rečici, naši brodarji pa bodo priredili propagandni nastop, tudi ku-

rirčkovno pošto bomo sprejeli, Titova štafeta bo prišla v Hrastnik 18. maja. Poleg navedenega se predvideva še naslednje: nogometni turnir v malem in velikem nogometu, strelsko tekmovanje, rokometni turnir, košarkaški turnir, tekmovanje kolesarjev, medobčinsko atletsko tekmovanje osnovnih šol, postavitev tabora pri taborniškem domu.

Mladi so si s tem programom postavili precejšnjo nalogo; če bodo vremenske prilike dopuščale, da bo vse potekalo po načrtnem programu, pa so s tem pripravili Hrastničanom lep popoldanski užitek.

Točnejše obvestilo o kraju in uri prireditve pa bo posredovano neposredno pred samimi tekmovanji in nastopi.

A. J.

Bienale industrijskega oblikovanja

V mesecu aprilu je bil na ljubljanskem gospodarskem razstavišču odprt tretji bienale industrijskega oblikovanja z udeležbo vseh držav, ki imajo te oblike razvite in ki so v tem pogledu nosilke razvoja industrijskega oblikovanja. Posebnost tega bienala je bila v tem, da je šlo za tridimenzionalne eksponate, zaradi česar je bila konkurenca in žirija zelo stroga. Posebna mednarodna žirija je podelila posameznim avtorjem 10 zlatih medalj in 11 častnih pohval. Z veseljem lahko ugotavljamo, da so pohvalo prejeli tudi kozarci hrastniške steklarne, kar pomeni, da služba oblikovanja Steklarne Hrastnik opravlja svoje delo tudi v takem pogledu, da se lahko eksponati primerjajo

z vsemi oblikami ostalih steklarskih podjetij. Če upoštevamo še to, da so bili na razstavi izdelki vseh steklarn v Jugoslaviji, gre posebna zahvala tovarišem, ki so izdelali tak eksponat, kateremu je mednarodna žirija dodelila pohvalo. Verjetno nam je lahko žal, da se predstavniki Steklarne Hrastnik niso udeležili tega bienala, ker bi lahko na tej razstavi marsikaj spoznali in ugotovili, da je moderno novo industrijsko oblikovanje pomembna panoga industrije.

Da je Steklarna Hrastnik za svoje kozarce prejela pohvalo, gre v prvi vrsti zasluga tovarišem, ki sta zaposlena v službi oblikovanja.

Ob praznovanju mednarodnega delavskega praznika
čestitamo delovnim ljudem Hrastnika in jim želimo
obilo delovnih uspehov.

Krajevna organizacija
Socialistične zveze Hrastnik — spodnji del

Splošno je znano, da Steklarna Hrastnik praviloma izplačuje osebni dohodek vsakega 15. v mesecu. Podjetje je za varstvo denarja poskrbelo na ta način, da je organiziralo posebno čuvajno službo na poti od banke do podjetja, kakor tudi nočno čuvanje pred izplačilom denarja. Vsekakor pa je, kot izgleda, organizacija izplačevanja osebnega dohodka neurejena samo v toliko, da v prostoru, kjer se izplačuje osebni dohodek, zaradi velikega števila oseb ni mogoče vzdrževati popoln red in disciplino. Kljub temu, da se osebe, ki izplačuje osebni dohodek, trudi in prizadeva, da bi bila vsa izplačila opravljena v redu, nekateri člani delovne skupnosti tega ne upoštevajo, se prerivajo ali tako rekoč ustvarjajo zmedo, tako da se mnogokrat lahko zgodi, da prejme osebni dohodek, ki je namenjen nekemu članu, čisto tretja oseba. Tako se je tudi zgodilo 13. 4. 1968, ko je članica skupnosti Šoštar Martina izpred blagajne, ko je bilo zaklicano njeno ime in ime tovarišice, za katero je vzela denar, ter ga dala v svojo torbico in odhitela na avtobus. Osebe je takoj ugotovilo, da ena članica kolektiva ni prejela denarja, čeprav je podpisala karton, zato je osebe skupno z ostalimi službami stopilo v akcijo. Pojavila se je na videz nerazrešljiva uganaka, kdo je ta denar vzel. Takoj se je pregledalo, kateri člani so v tistem trenutku vzeli denar in ker jih osebe pozna, je bilo tako rekoč nekaj tovarišic pod stalno kontrolo, dokler se ni pri njih izvršil osebni pregled. Vse tovarišice, ki so bile osebno pregledane, so takoj v začetku izjavile, da tega niso storile, kar je dokazala osebna preiskava, zato jih prosimo, da nam oprostite to preiskavo, saj se morajo zavedati, da bi bili dolžni enako postopati zoper vsakega člana delovne skupnosti, da določenemu članu zagotovimo njegov težko zaslužen osebni dohodek. Ko se je uvidelo, da izmed članov v bližini ni nobenega takega, ki je tedaj dvignil denar, smo po najkrajši poti organizirali preiskavo članov, ki so odšli iz podjetja, ko so prejeli denar. Uspeh je bil zagotovljen, saj smo pri imenovanih tovarišicah našli v torbici tri kuverte namesto dve. Imenovana je namreč dvignila denar za dve članici, pri tem pa vzela tri kuverte. Zoper članico je uveden postopek za izrekanje ukrepa in bo o zadevi odločila komisija. Danes še ne moremo trditi, zakaj in s kakšnim namenom je bilo to storjeno, ali je morda bilo to storjeno iz malomarnosti. Vsekakor pa je dovolj dejstvo, da bi članica kolektiva, ki je delala ves mesec, zaradi tega ostala brez osebnega dohodka. Še enkrat pa prosimo članice, ki smo jih osebno preiskali, da nam oprostite, vsem članom pa zagotavljamo, da bomo v bodoče vršili še ostrejši nadzor pri izplačilih osebnega dohodka, zoper kršitelje podobnih primerov pa izrekli najstrožje ukrepe in jih tudi kazensko preganjali.

